

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
875
5. X 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ШТА МИСЛИШ,
ДА ЛИ БИ
"ЗАБАВНИК"
ОБЈАВИО ОВАЈ
МОЈ ИЗУМ ?

КОЛА ЗА ЗАКРЧЕНЕ УЛИЦЕ. — Бивши британски пилот Мајк Форест конструисао је аутомобил за 4 особе (седе окренуте леђима) који је дугачак свега 180 а широк 140 сантиметара. Врата се налазе на предњој и задњој страни мини-аутомобила. Све команде, као и волан, у једној су полузи.

НОВА ИГРА. — Некад је то био јо-јо, затим хула-хуп, па лоптица-скочица а сада се омладина у Енглеској и Америци забавља „удрилоптом“. Гумена лопта која по себи има кврге треба да се одржава између два тела док се она покрећу уз ритам бучне музике. Може се играти и утроје али са 2 лопте.

Ripley's

Вероватли или не!

ДЕТЕКТИВ
**СТИВЕН
МАРТИН**

ИЗ ДЕТРОИТСКЕ ПОЛИЦИЈЕ УХАПСИО ЈЕ ЈЕДНОГ ЧОВЕКА ЗБОГ ЛАЖНОГ ПРЕДСТАВЉАЊА А ТАДА ЈЕ ДОЗНАО ДА ЈЕ ИСТОГ ЧОВЕКА ЗБОГ ИСТОГ ПРЕСТУПА ЊЕГОВ ОТАЦ УХАПСИО 26 ГОДИНА ПРЕ ТОГА.

ДО МАНАСТИРА
САН ХУАН ДЕ ЛА ПЕНА

САГРАЂЕНОГ У ДУБОКОЈ КЛИСУРИ МОГУ ДА СТИГНУ САМО ИСКУСНИ ПЛАНИНАРИ.

МАЧКА КОЈА ЈЕ СПАСЛА ЈЕДНУ
КРАЉИЦУ

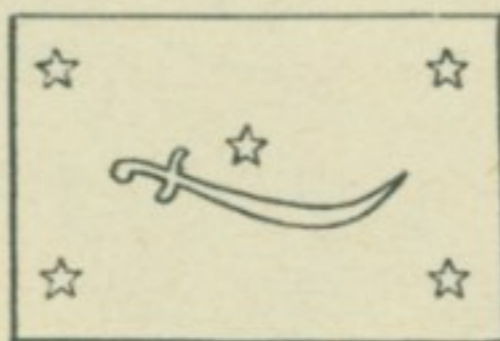
ФРАНСОАЗУ Д'ОБИЊЕ (1635-1719) ТРОГОДИШЊУ КЕРКУ ФРАНЦУСКОГ ГУВЕРНЕРА ОСТРВА МАРИ-ГАЛАНТ ПРОГЛАСИЛИ СУ ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНОГ ПУТОВАЊА МОРЕМ ЗА МРТВУ, УШИЛИ ЈЕ У ЦАК И СПРЕМАЛИ СЕ ДА ЈЕ БАЦЕ С БРОДА. КАДА СЕ ЗА ВРЕМЕ ОПЕЛА ИЗ ЦАКА ЧУЛО МАУКАЊЕ, КАПЕТАН СЕ СЕТИО ДА МАЧКЕ БЕЖЕ ОД МРТВИХ ПА ЈЕ ОТВОРИО ЦАК, ПРЕГЛЕДАО ДЕВОЈЧИЦУ И УТВРАИО ДА ЈЕ САМО ОБАМРЛА. ДЕВОЈЧИЦА СЕ ОПОРАВИЛА А КАД ЈЕ ОДРАСЛА ПОСТАЛА ЈЕ ЖЕНА ЛУЈА ХИВ. ЖИВЕЛА ЈЕ 84 ГОДИНЕ.

ЧИЛЕАНСКО
ДРВО

АРАУКАРА

ЧУВЕНО ЗБОГ СВОЈЕ ТВРАОКЕ ОБАРА СЕ ТЕК КАД ИМА 500 ГОДИНА.

5 ЗВЕЗДА

У ЗАСТАВИ ЈЕМЕНА СИМБОЛИЗУЈУ 5 МУХАМЕДАНСКИХ ДОГМИ И ОБАВЕЗНИХ ДНЕВНИХ МОЛИТВИ.

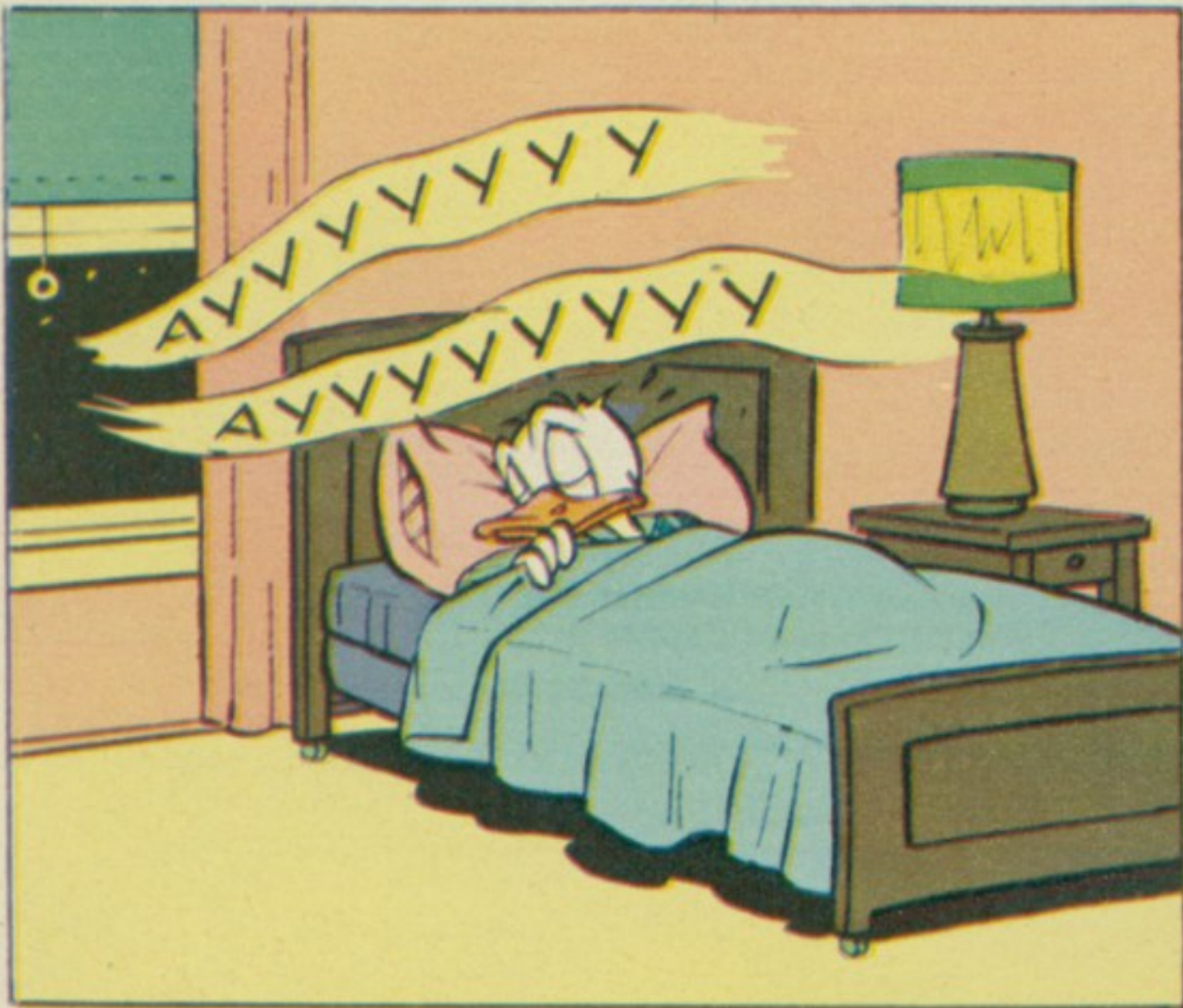

CERCOPAGIS TENERA

ЖИВОТИЊА ЛУСКАР ИЗ АЗОВСКОГ МОРА ИМА РЕП 6 ПУТА ДУЖИ ОД ТЕЛА.

WALT
DISNEY

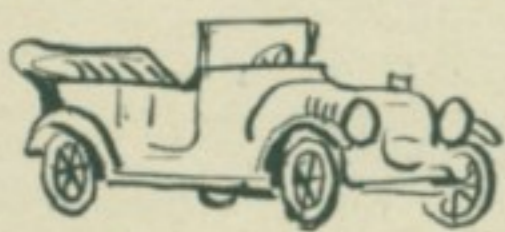
ПАЈА
ПАТАК

ХЕНРИ ФОРД – КРАЉ АУТОМ

Хенри Форд, оснивач „Форд мотор компани“, данас другог по величини произвођача аутомобила, живео је четрдесет година непознат и незапажен и ни по чему се није могло наслутити да ће постати један од најбогатијих људи нашег доба.

Када се 30. јула 1863. године на једној малој али домаћински уређеној фарми крај Дирборна, у америчкој држави Мичиген, родио Хенри Форд, изгледало је да је дечакова будућност унапред одређена, његов отац је, наиме, желео да га син наследи у пољопривредним пословима јер је веровао да ће му тако најбоље обезбедити пристојан живот.

Несуђени фармер

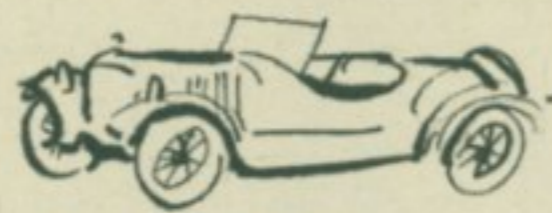
Године детињства и школовања протицале су у знаку очеве жеље, иако је малишан опчињен првом локомотивом коју је видео и механизмом сата који је у дванаестој години добио на поклон. Најрадије воли да се игра алатом и потајно снује да једном и сам сагради неку велику, праву машину.

У седамнаестој години, после завршеног школовања, Хенри саопштава оцу жељу да оде са фарме. За родитеље је ово велико и непријатно изненађење. Иако тешка срца, дозвољавају му да се запосли као шегрт у једној механичарској радионици. Поред овог посла, Хенри увече ради и код једног часовничара. Мислио је да му се најзад пружи прилика да направи чуда. Али, чуда нема: његово техничко знање исувише је мало и после неколико година, са горчином и готово поколебан, враћа се на фарму.

Чинило се да је и сам почео да увиђа да је отац био у праву. Жени се и неко време покушава да се бави само пословима на родитељском имању. Али, маштања из детињства не дају му мира. Свет машина га неодољиво привлачи и он поново — овог пута заувек — одлази из Дирборна.

Срећа га је послужила на првом кораку: Електрично друштво у Детроиту тражи машинисту. Примају га уз месечну плату од 45 долара. Тако Хенри у двадесет седмој години још једном креће из почетка. Иако је и својим

редовним послом веома задовољан, с истим одушевљењем наставља да ради и кад је код куће. У неком часопису видео је слику бензинског мотора какав се већ увелико конструише не само у Немачкој и Француској, него и у Америци. Зажелео је да и сам направи један и монтира га на обичне сеоске коције.

Први њрогаши аутомобил

Три године касније, пошто је добио специјалну дозволу власти, Форд се појав-

ХЕНРИ ФОРД У СВОМ ПРВОМ АУТОМОБИЛУ

љује на детроитским улицама у свом необичном возилу. Грађани су се више смејали него што су се дивили, али једно се није могло порећи — кочија се кретала без коња.

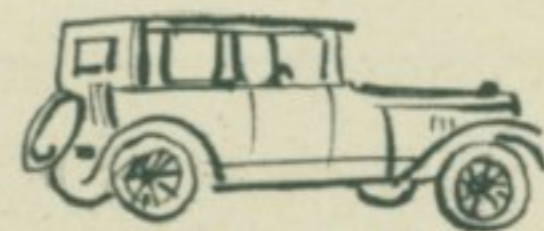
Није то била само сензација срчанута да остави утисак на пролазнике, нити само успешан резултат трогодишњег упорног комбино-

СПОСОБНИ ИНЖЕЊЕР ИЗМИСЛИО ЈЕ КАКО ДА ЦЕДЕЋИ РАДНИКА ДО МАКСИМУМА ПРОИЗВЕДЕ ЈЕВТИНА КОЛА КОЈА СУ ОСВОЈИЛА АМЕРИКУ

вања. Форд је свој аутомобил почео да користи за дуге излете и путовања и пошто је њиме без икаквих неприлика прешао 1.600 километара, показало се да је начини озбиљну и корисну праву.

Управник Електричног друштва у Детроиту веома цени инжењера Форда и повећава му плату на 125 долара месечно, али му се никако не допада што овај толико времена губи око свог мотора. Када се једног дана појавио купац за то врајје возило и када га је његов конструктор без оклевања продао за 200 долара, за трену-

принуђен да изабере између свог редовног посла, који му обезбеђује не нарочито велике, али сигурне приходе, и онога чему посвећује све своје слободно време у уверењу да ће му се то једном исплатити. Хенри Форд 1899. године доноси смелу одлуку: основаће сопствену фабрику аутомобила. Тридесет шестогодишњи инжењер прекида с мирним животом обичног човека, додуше неуобичајено запосленог и упорног, и с пуно енергије баца се на остварење свог плана. Служио се при том свим могућим средствима познатим и важећим у друштву коме је припадао, али додао им је и нова, о којима се дотад није знало и која ће се тек по њему прочути...

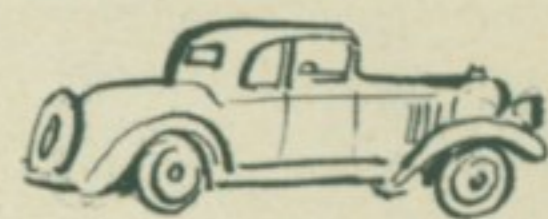

»Форд моџор компани«

Бивши службеник не може сам далеко да стигне без новца, нарочито ако је наурио да подигне — фабрику. Форд тражи на све стране новац на зајам, али у Америци је аутомобил тада само возило за спорт и трке. Већина банкара мисли да аутомобил нема добру будућност. Најзад, нашли су се и неки смелији људи, вољни да у посао уложе новац. Форд се свим силама упиње да искористи прилику. У новооснованом предузећу он је, међутим, само главни инжењер и мора да се повинује туђим жељама.

Пошто банкари захтевају да им се брзо врати уложени новац, у предузећу се ради под паролом „мала производња — велика зарада“. Највећа мана овог метода је управо у томе што онемогућује — велику зарату. Људи су и иначе сумњичави према новом возилу, а ако је аутомобил при том и веома скуп, посао сигурно неће процветати. Форд то увиђа и после три године, с нешто уштеђеног новца, изнајмљује једну радионицу и без турства дотадашњих ортака најпре усавршава свој модел аутомобила. Кад Фордова кола убрзо потом побеђују у три најбоље америчко возило фирме Виндон, зајмодавци почињу сами да му се нуде.

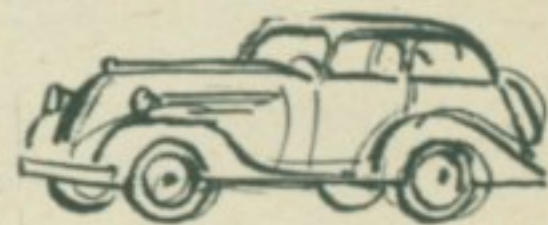
Он је само то и чекао и тако се 1903. године у Детроиту рађа „Форд мотор компани“, предузеће за производњу аутомобила с капиталом од 100.000 долара.

Победа над оршацама

Нова фабрика није била богзна шта: из ње је, додуше, већ после три године излазило преко 1.000 аутомобила, али они су се овде само склапали, а све делове израђивали су други и односили знатан део зараде. Форду, ипак, много више смета нешто друго: његов удео у власништву фабрике не прелази једну четвртину па и овде мора да слуша друге. Усредсређује се зато на истискивање својих ортака из предузећа и сваки зарађени долар улаже у то. Најзад, 1906. циљ је постигнут — он је откупљивањем туђих делова постао власник више од половине фабрике и одсад ће ортаци њега морати да слушају.

У четрдесет трећој години Хенри Форд је свој газда. Он одмах почиње да спроводи читав низ новина у организацији рада у фабрици које ће касније добити име „фордизам“.

Цедуо је раднике

Из примитивних радионица фабрика се сели у велику троспратну зграду, где се већ израђују поједини делови. Уместо више типова скупих аутомобила, Форд сада производи само три модела, а њихова цена се креће од 600 до 750 долара. Уместо дотадашњих 1.600, већ следеће године успео је да произведе и прода 8.423 кола, а дванаест месеци касније — 18.000! Више нема сумње да се међу америчким капиталистима појавила крупна и опасна зверка. Супарници узалуд покушавају да га судским тужбама онемогуће.

ОБИЛА

ЧУВЕНИ „МОДЕЛ Т“ — ИЗ 1908,
КОЈИ ЈЕ ПРЕПЛАВИО АМЕРИКУ

Скромни инжењер кога смо упознали на почетку приче све више се показује у другој светлости. Сан му је да производи један једини тип кола који би, уз различите каросерије, постајао спортски аутомобил, кола за вожњу по граду или возило за село. На тај начин остварио би оно у шта дубоко верује: велика производња — ниске цене — велика зарада.

Припреме су завршене 1909. и у новим Фордовим фабричким халама почиње производња искључиво чувеног „модела Т“.

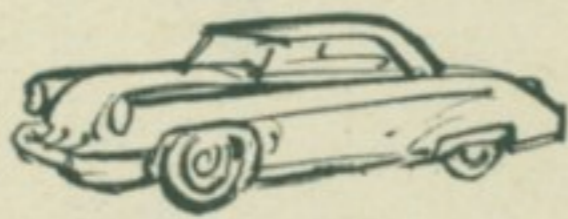
Зар ово не нарочито лепо, али врло практично возило, сви делови се израђују на лицу места, али највеће уштеде постижу се ипак захваљујући нечем другом: спроведена је таква организација да је радник у току осам часова максимално искоришћен и просто исцеђен.

Радник мора да са два-три увек иста покрета обрађује исти аутомобилски део који му доноси покретна трака. Нема предаха јер трака немилосрдно доноси следећи део за обраду. Човек не мора да буде стручњак да би у току целог радног времена правио небројено пута један исти покрет. Тако Форд оваквим системом успева да запосли у свом предузећу готово искључиво јевтине неквалификоване раднике, уместо скупих мајстора какве је користила конкуренција.

Да би се показао као хуман човек који изнад свега води бригу о својим радницима, Хенри Форд им даје високе наднице — највише у Америци. Али, гле чуда: људи беже од његових високих надница. Просечно од четири радника само један је успевао да се код Форда задржи дуже од неколико месеци. Остали одлазе да потраже посао на коме ће мање зарађивати, али неће бити овако неумољиво и зналачки исцрпљивани.

„Модел Т“ је начинио праву револуцију у производњи. За његову израду потребно је око 6.000 операција, али посао је тако проу-

чен и до крајности упрошћен да из Детроита куљају реке аутомобила.

**Фабрика са
200.000 људи**

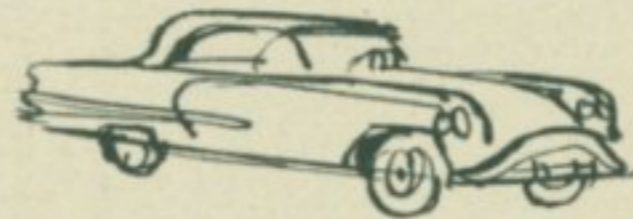
Форд постепено остварује своју стару замисао: упоредо са повећањем производње он обара цене и за његове конкуренте долазе црни дани. Године 1909. произвео је 34.500 кола по цени од 780 долара. Сваке следеће године купац све мање плаћа, а 1917. може да добије Фордов аутомобил за само 360 долара. Производња достиже цифру од 785.432 кола годишње.

По завршетку првог светског рата америчку привреду захвата прва озбиљнија криза, али већ 1912. године „Форд мотор компани“ је испливала из неприлика. За детроитску фабрику настаје доба дотле нечувеног напредовања. Она ускоро производи два милиона возила годишње! Иако радници добијају највише наднице, иако нико у Америци не продаје аутомобиле тако јевтино — Хенрију Форду сваке године остаје чистих педесет милиона долара!

У међувремену он је постао једини власник фабрике. Па ипак, још му се чини да други много зарађују на његовом успеху. Зато објављује отворени рат свим посредницима. Откупљује пруге, ствара сопствену флоту за превоз својих аутомобила, угаљ за ливнице допрема из својих рудника, подиже читав низ фабрика у којима се производи све оно што се уграђује у његове аутомобиле.

Сан фармеровог сина је остварен. У његовим фабрикама ради армија од 200.000 људи, а он се брижљиво стара да њихово време и труд на најбржи могући начин претвори у доларе.

Иако се у односу на своје савременике показао као способан и модеран индустријалац, Форд је у суштини далеко од центлмена и „радничке мајке“, како се представљао јавности. Људи га нису волели. А када се Америка 1929. године, загушена огромном производњом која није могла да нађе купце, нашла у страховитој привредној кризи, на Форда се дигла општа повика. Он је био симбол тог система који је људе доводио до просјачког штапа.

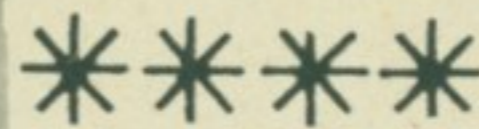

**Симбол
капиталистичког система**

Тешке године су још једном минуле, многи су, истина, заувек пропали, али се онима који су остали живи после кризе, враћала снага. Међу њима је била и „Форд мотор компани.“

Време до другог светског рата, као и сам рат, погодвали су великим пословима, а Хенри Форд, иако, већ у поодмаклим годинама, није дозволио да остане по страни. Његови аутомобили, трактори и авиони продиру и у најудаљеније крајеве света.

Када је 1947. у осамдесет четвртој години, завршио свој живот Форд је био власник преко једне милијарде долара. Умро је на време да не присуствује преврату у царству аутомобила. Јер, већ 1955. године „Форд мотор компани“ престала је да постоји као искључиво власништво породице Форд. На крупан залагај одавно су бацили око људи који су, као и Хенри Форд некада, свој живот посветили згртању новца, а тврдокорног старца није више било да се брани од удараца каквима се често и сам служио.

Природа

МИШЈА ДАДИЉА

Ригмор Шаумбург из Абихоје, у Данској, има 200 малих питомаца — белих мишева. Сви су они чланови њеног чувеног „Мишјег циркуса“ чије је стално седиште у Архусу. Када Ригмор мора на дуже време да оде од куће она без бриге може да остави своје мале штићенике јер старање о њима преузима на себе њен велики пас.

ЛАВЉЕ СРЦЕ У ПЕТЛА

Кад петао није петао? Кад скупи довољно храбрости да се попне на главу живог лава. Холивудским тренерима требало је много времена док су петла научили храбрости а лава стрпљивости. И сада се ови необични партнери редовно појављују у телевизијској серији „Дактари“.

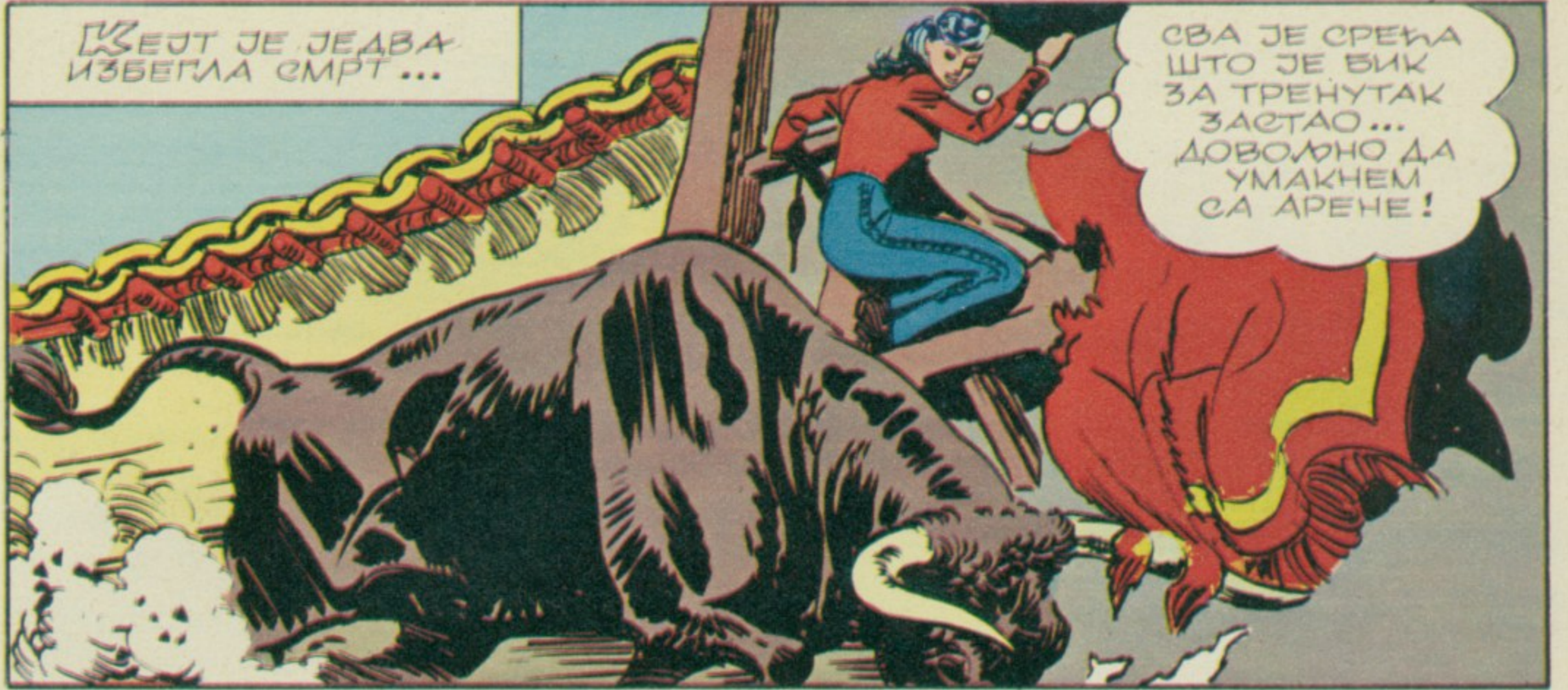

РАЗМАЖЕНИ ДЕЛФИН

Делфин Флоси из великог акваријума у Флориди навикао је да храну прима из руку љупке чуварке Керол Гилберт, па се више и не труди да сам лови рибе које сваког јутра бацају њему и осталим становницима базена.

КАПЕТАН Кејт

КЕЈТ ЈЕ ЈЕДВА
ИЗБЕГЛА СМРТ ...

СВА ЈЕ СРЕЊА
ШТО ЈЕ БИК
ЗА ТРЕЊУТАК
ЗАСТАО ...
ДОВОДНО ДА
УМАКНЕМ
СА АРЕНЕ!

АЛИ, САД ЈЕ ВАЖНИЈЕ
ДА НАЂЕМ СВОЈЕ ЛУДЕ!
ДА ДОН КАРЛОС НЕ
ПРОБУДИ У ЊИМА
БОРБЕНИ ДУХ!

ТАЈ ЛУДАК ПОТПУНО
ЈЕ ОПСЕДНУТ
ИДЕЈОМ О БОРБИ
ПРОТИВ
ФРАНЦУЗА!

ДОН
КАРЛОСОВ БРОД!
МОЈЕ ЛУДЕ ... ВЕЗАНЕ ...
ВЕЊ УКРЦА -
ВАЖУ!

БУЕНО! НАЈЗАД
ИМАМ ПОСАДУ ОД
ИСКУСНИХ МОР-
НАРА! ОДМАХ
ЊЕМО
ОТПЛОВИТИ!

ДОН
КАРЛОСЕ!
БОЖИМ СЕ
ДА НЕЊЕМО
МОКИ!

МАГЛА! СТИЊИ ЊЕ ДО ОБАЛЕ
ПРЕ НО ШТО ДИГНЕМО
СИДРО!

ОЛИМПИЈСКО ЗАБАВНИКОВО ТАКМИЧЕЊЕ

ОЛИМПИЈСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Одговорите тачно на 7 питања постављених на нашем купону. Изрежите купон и пошаљите га „Политикином забавнику“ Цетињска 1, да стигне најкасније до 10. октобра ове године. Међу читаоцима који буду имали највећи број тачних одговора жребом ће бити извучена три победника. Први добија награду од 80.000 ст. динара; други 50.000, а трећи 20.000 ст. динара. Срећно!

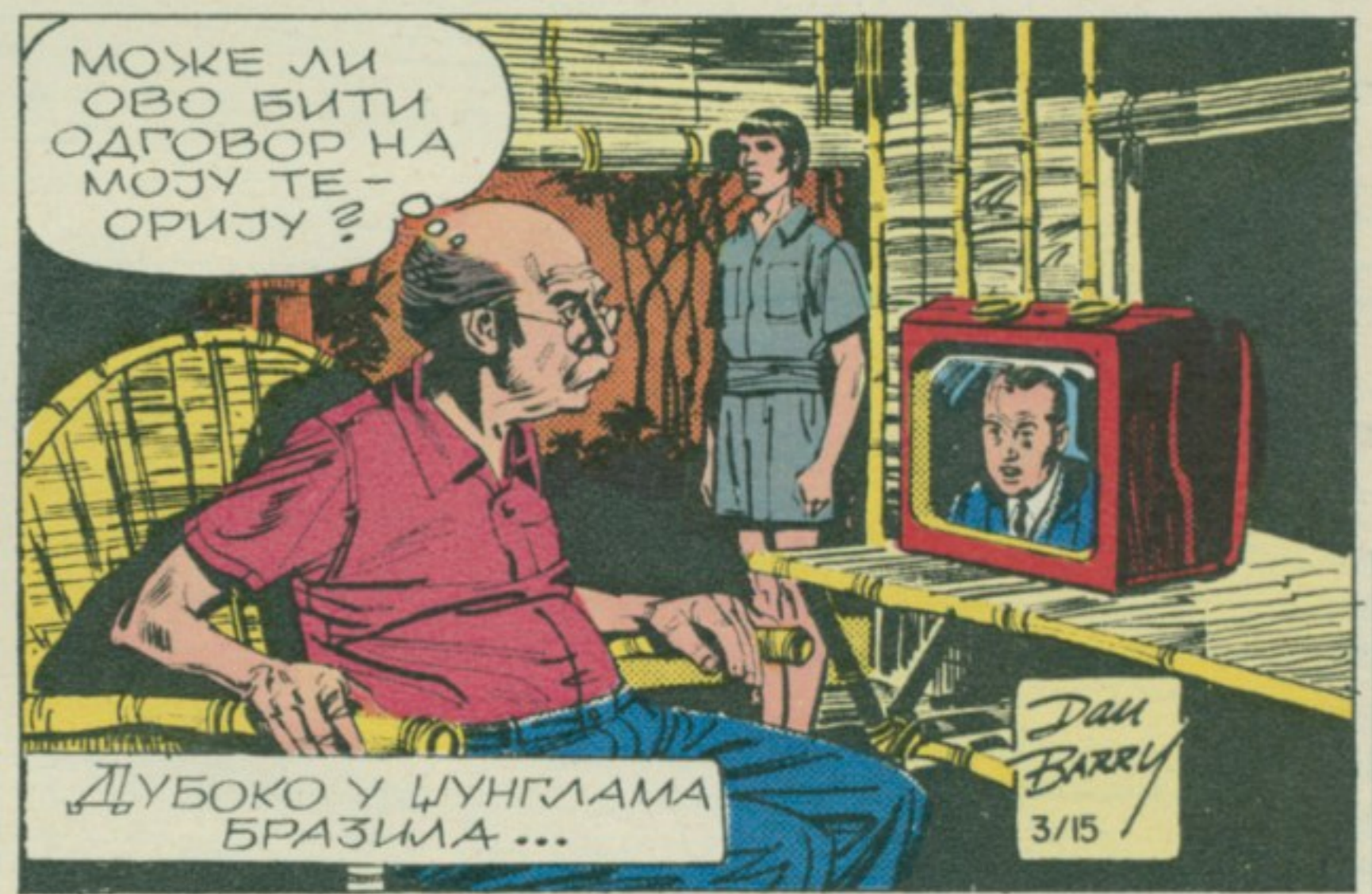

(На истој страни доносимо и амблеме свих спортова који учествују у олимпијским такмичењима. Проверите зна-те ли који амблем одговара којој спортој дисциплини. На овај задатак не треба да нам шаљете одговор. Такмичите се са својим друговима).

ИЗРЕЗАТИ И ПОСЛАТИ ОДМАХ „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“

1. Да ли ће Вера Николић освојити златну медаљу?
2. Које ће место заузети наши кошаркаши?
3. Да ли ће Церар бити први у коњу са хватаљкама?
4. Хоће ли бити оборен рекорд у трчању на 100 м за мушкарце?
5. Која ће земља бити прва у фудбалу?
6. Ко ће бити први у ватерполу?
7. Да ли ће Абебе Бикила по трећи пут добити златну медаљу?

ГЛУМАЧКА ШКОЛА

ПРАВИЛА ИГРЕ: Глумци редом бацају коцку и померају жетон (може и зрно пасуља) за онолико поља колико коцка покаже.
 2. Ко се заустави на црном пољу, напредује за још једно, два или три поља.
 3. Плаво поље је казнено и ко се на њему заустави назадује једно, два или три поља.

4. Ко се заустави на пољу са фигуром, чини оно што пише испод фигуре.
 5. Играч који први стигне на позорницу проглашава се за најбољег глумца и његова победа се прославља певањем песме у хору, а може се и наградити, на пример, чоколадом.

ПОДМУКЛА МОРСКА КОБРА

**ЊЕН УЈЕД НЕ БОЛИ И РИ-
БАРУ СЕ УЧИНИ ДА ГА ЈЕ
НЕШТО СЛУЧАЈНО УБОЛО**

Прошле године један рибар из Колумбије (САД) ловио је на реци Жанен са својим четрнаестогодишњим сином. У једном моменту помажући оцу да извади тешку мрежу која се била уплела у траву дечак је увукао руку у воду да је откачи. Већ идућег тренутка нагло је тргнуо руку и зајаукао. Једна змија зарила је своје снажне зубе у длан дечакове руке. Мада је његов отац знао како се пружа помоћ код уједа змије, ништа није помогло. После двадесетак минута дечак је почео да се грчи, а након пола часа био је мртав.

Једно од најнеобичнијих природних бића је морска змија која припада породици Hydrophidae и која се веома добро прилагодила животу у сланим водама. Отров те змије је далеко смртоноснији него кобрин. Преко ноздрва морске змије налазе се два покретна поклопца који јој омогућају да удише ваздух а кад је у води затварају се и тако спречавају улазак воде. Мала плућа јој омогућају да остане дуго под водом, али она исто тако одлично плива и на површини воде. Није редак случај да се морска змија нађе чак и стотину километара далеко од западних обала Јужне Америке.

Али има их које живе поред саме обале у плитким водама. Углавном све оне живе у тропским пределима Тихог и Индијског океана.

Смрт је неизбежна

Као и њене сроднице на земљи и морска змија ступа

у акцију само онда кад је нападнута или узнемирена. За разлику од змија отровница које живе на земљи и од чијег уједа има лека, готово свака жртва морске змије умире и то врло брзо. Ипак, тачних података о томе колико људи страда од уједа морске змије нема јер је она распрострањена у пределима где живе примитивна племена и где се не воде статистике о томе. Али у сваком случају зна се да од морске змије највише страдају рибари који рукују мрежама у које се морска змија радо завлачи.

О морској змији се веома мало зна. Она леже своја јаја на земљи по којој се врло споро креће. Тада је готово

беспомоћна. Али има неких врста ове змије које не лежу јаја већ рађају живе младе. Једна врста морских змија су дневне а друге ноћне животиње. Хране се мањим рибама и зато је помало чудно зашто оне често пливају тако далеко од обале кад ситне рибе има највише баш поред обале.

Ошровнија ог кобре

Често се могу видети читава јата морских змија како заједно пливају. Вероватно је то у време парења. Мада је највећи број тих змија дуг око метар и двадесет сантиметара ухваћено је више примерака који су били дугачки и преко 2 и по метра. Интересантно је

напоменути да тих змија уопште нема у Атлантском океану.

Приликом експеримената на пацовима утврђено је да је отров морске змије пет пута јачи од отрова њених сродница које живе на земљи, десет пута јачи код зечева а педесет пута на мачкама и рибама. Испробан код људских бића отров морске змије се показао три пута јачи од отрова других змија отровница које живе на земљи.

За сада још није нађен противотров од уједа морских змија. Најважније је одмах изоловати део уједа и хитно затражити лекарску помоћ. Међутим, како у највећем броју случајева ујед морске змије уопште не боли, људи мисле да су се на нешто уболи и не обраћају пажњу на то. У том случају више нема никаквог спаса. Наука још није успела да сазна више о тим опасним убицама и због тога су оне све до дан-данас остале тајна природе.

ДЕЧАК ЈЕ НАГЛО ТРГНУО РУКУ И ЗАЈАУКАО. ВИШЕ МУ НИЈЕ БИЛО СПАСА.

КО ЈЕ НА СЛИЦИ?

Прва награда у нашем конкурс за највеселије презиме неће бити додељена Милораду Мокрогузу? Зашто?

Одмах по објављивању резултата нашег конкурса стигло нам је писмо ове садржине:

ПРЕЗИМЕ МОКРОГУЗ ИЗМИШЉЕНО?

„Поштована редакцијо! Прочитао сам у броју 872 да је као највеселије презиме проглашено презиме Мокрогуз. То презиме не постоји. Ја сам се пријавио за конкурс под тим именом у својој неозбиљности. Ми смо се међусобно надметали ко ће измислити духовитије презиме, па сам то хтео доказати на овај начин. Молим да то примите до знања. Наравно да ми не припада никаква награда. Поздравља вас Огњен Шкреблин, Опатија, М. Тита 235“.

Наш конкурс као што је познато позивао је читаоце да нам се јаве ако верују да имају весело презиме и да нам напишу како га носе. На тај наш позив доби-

ли смо и дописницу на којој је писало:

„За награду за највеселије презиме. Поштована редакцијо. Иако се зовем заиста прилично неугодно, досада ми је име није причињавало никакве неугодне инциденте. Иначе у друштву вршњаци ме зову „Мокри“. С поштовањем вам Милорад Мокрогуз код Шкреблина, Опатија, М. Тита 235“.

Као и свима другима који су се пријавили на овај необични конкурс и читаоцу који се потписао са Милорад Мокрогуз послали смо посебно писмо у коме га молимо да нам потврди још једном учешће. (Да не би било каквих незгодних

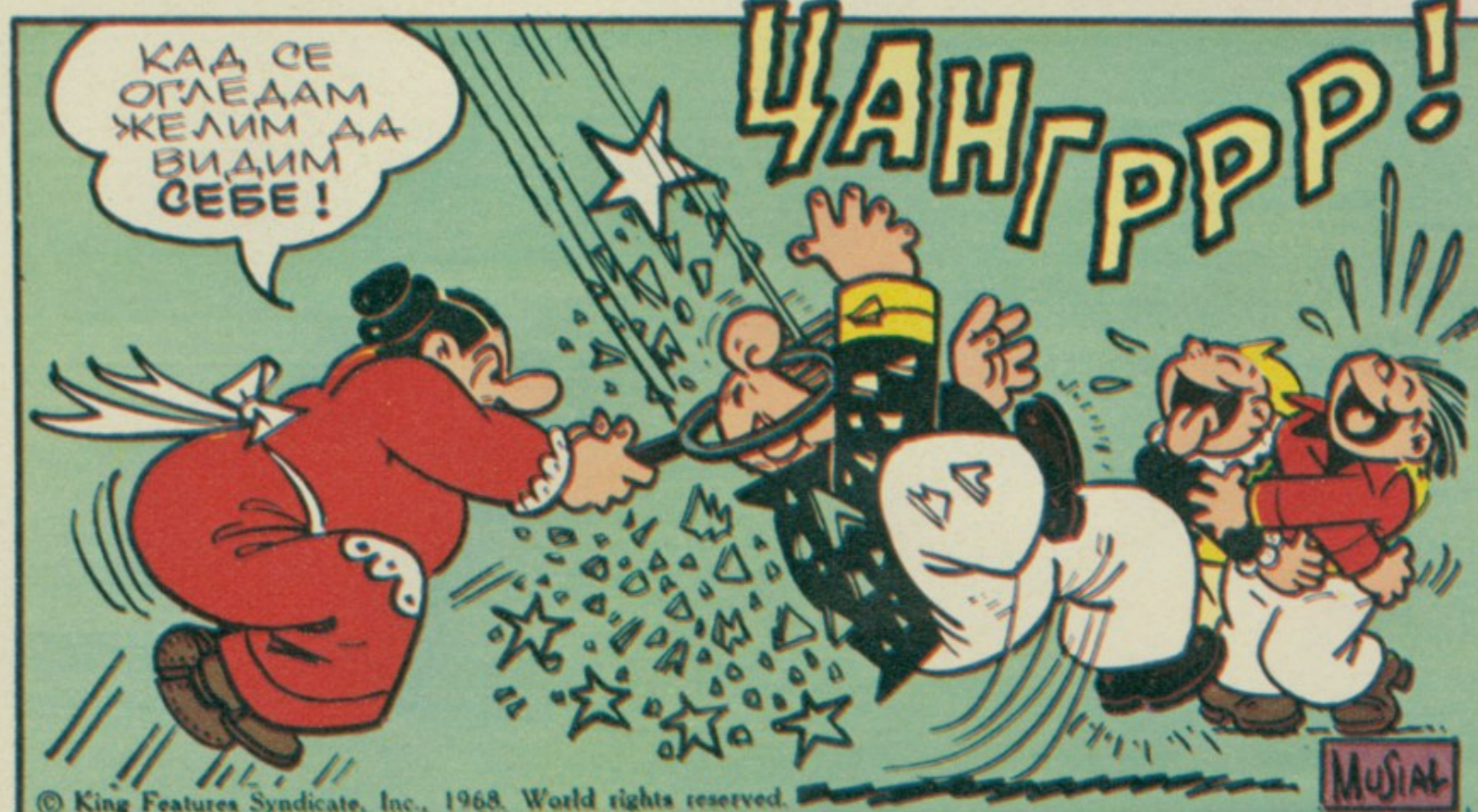
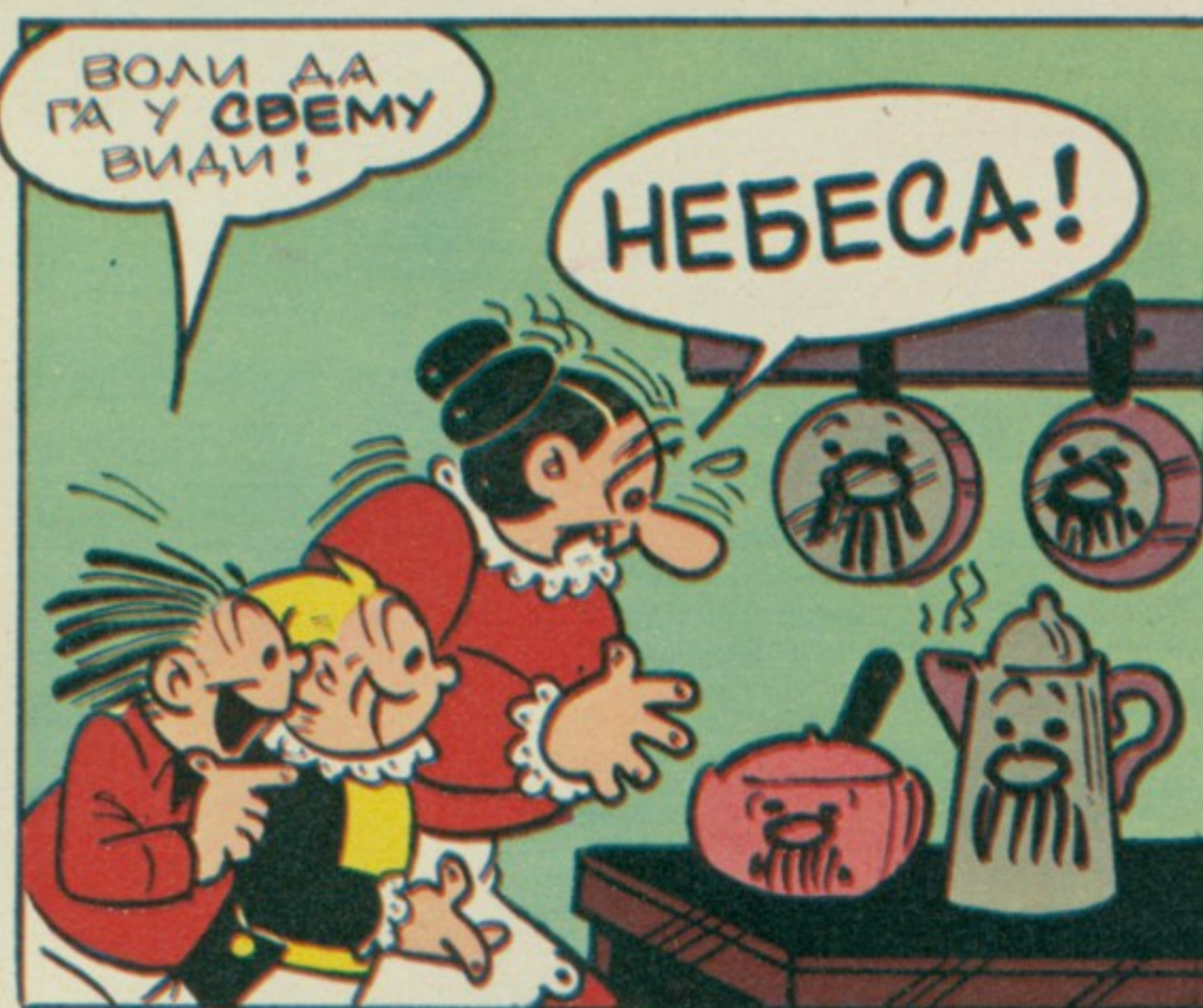
шала на рачун познаника). На наше писмо добили смо следећи одговор:

„Поштована редакцијо! Примам сам ваше писмо у којем тражите да потврдим учешће у конкурс веселих презимена. Учешће потврђујем и шаљем једну фотографију за сваку сигурност. С другарским поздравом Милорад Мокрогуз, код Шкреблина Опатија, М. Тита 235“.

После овога писма веровало се да више нема разлога за сумњу и читалац који се пријавио као Мокрогуз укључен је у конкурс. Жири је нашао да је то презиме највеселије и доделио му је прву награ-

ду. Објављена је и фотографија победника (коју је читалац послао).

Стиже, ето, међутим писмо да је презиме Мокрогуз измишљено. Тиме је уствари цео конкурс поништен али то није нека велика незгода јер награде нису ни биле превелике да због тога неко протестује. Забринуло нас је међутим питање: ко је младић на фотографији коју смо добили? Да ли је читалац Огњен Шкреблин који се на конкурс пријавио као Мокрогуз послао своју фотографију или фотографију неког свога пријатеља можда и без његовог знања да се с њим нашали (на незгодан начин). Да отклонимо ову бојазан и утврдимо зашто нам се Огњен Шкреблин пријавио као Мокрогуз, послали смо сарадника у Опатију и у идућем броју објавићемо решење загонетке. Исто тако поново ћемо поделити награде на конкурс.

Цар Астека Монтезума био је очајан. Већ седамнаест година владао је мирно својим народом као што су то већ столећима чинили његови преци. А сада ти страшни бели људи долазе у његову земљу. Ћутање богова у храмовима није обећавало ништа добро.

Теночтитлан, главни град астешког царства, налазио се на једном плодном језерском острву. До њега се стизало преко три велика покретна моста. Многбројни храмови дизали су се високо у небо.

Конквистадори су застали засењени лепотом и богатством града у плодној долини. Вредело је мучити се. Срце им је ипак уздрхтало: ова земља толико их је подсећала на њихову родну Шпанију.

На златној носиљци украшеној драгуљима Монтезума, цар најмоћнијег индијанског царства, изашао је у сусрет Кортезу. Нико од Астека није смео да га гледа у лице.

КОРТЕЗ ОСВАЈА МЕКСИКО

ЦАР ИНДИЈАНАЦА

ШПАНСКИ ОСВАЈАЧ НА ПРЕВАРУ ЈЕ ЗАРОБИО ВЛАДАРА АСТЕКА УСРЕД ЊЕГОВЕ ПРЕСТОНИЦЕ

Сад кад се спријатељио с индијанским племенима и кад их је потукао, као Колулане, Кортез је са 400 конквистадора кренуо према главном граду Астека. Пратило их је још 5000 тласкалтешких ратника.

Пут је био веома тежак, у високим непроходним безводним планинама растао је само кактус, с врхова покривених снегом дувао је ледени ветар. Напредовало се тешко и споро.

Богови ћуте

За то време Монтезума је, очајан што упркос његовим поклонима Шпанци долазе, подносио људске жртве боговима. Али, ниједног повољног знака! Видећи да се богови противе отпору, послао је свог унука Кортезу да му зажели добродошлицу.

Најзад су Кортез и његови ратници угледали плодну долину која је била Монтезумина земља. Призор је био диван: шуме хрстова, кедрова, платана, обрађена поља кукуруза и вртови у цвету. Доле под Шпанцима светлцало је језеро, беле куће на обали изгледале су још беље под јарком сунчевом светлошћу. Све је било лепо и богато, тако питомо да су Шпанци застали изненађени: и нехотице су помислили на своју домовину. То је значи та земља због које су толико претрпели.

Град се налазио на острву до којег се долазило преко три моста дуга по два и по километра који су били права ремек-дела грађевинарства. Њима је упоредо могло да прође осам коњаника. Прелазећи мост Кортез је изненађено запазио два детаља. На мостовима је било прекида преко којих су стављени покретни

мостови које је било лако дигнути а мостови-бране су били одлично утврђени. Да не улазе у замку?

Али и да је тако, било је прекрасно да се врате назад. Управо у том тренутку, на носиљци од сувог злата, украшеној прелепим накитом, појавио се Монтезума да га поздрави. Био је прекрасно обучен. Кад је сишао, неколико поглавица разапело је изнад његове главе балдахин, испод ногу су му прострли ћилиме да не би ходао по земљи, а нико од присутних није смео да га гледа у лице.

Монтезума је имао око че тридесет година, био је леп и симпатичан човек. Пожелело је Кортезу добродошлицу веома љубазно, мада му није дозволио да га загрли.

— Имаћете све што је потребно — рекао је — налазите се у својој кући и својој земљи.

Град снова

Затим су Шпанци испраћени до свог главног стана: велике камене палате усред града. Широке улице којима су ишли биле су оивичене јавним зградама и кућама племића саграђеним од црвеног камена. Свака кућа била је права тврђава. У правилним размацима огромни храмови у облику пирамиде посвећени астешким боговима, на којима су гореле вечне ватре, дизали су се својим масивним зидовима и до тридесетак метара у висину. Док су Шпанци у бојним редовима ишли према својој палати, хиљаде Астека запрепаћено је посматрало необичне војнике, чудне животиње и бронзане топове. Али ни Шпанци нису били мање уплашени: запазили су више храмова украшених људским лобањама.

— Осећајте се као у својој земљи и својој кући — обратио се Монтезума Кортезу. Поздравио је љубазно необичног белог ратника, али му није дозволио да га загрли.

Чим је ушао у палату с пространим двориштем, Кортез је почео да се утврђује. Више од недељу дана све је ишло како треба. Уз Монтезумину дозволу, Кортез је проводио време прегледајући град, пијаце су биле препуне, каноима је до тезги довожено воће, цвеће и по врће. Палате су биле раскошне, затим музеји, водовод — двоструки ред цеви од глине које су доносиле слатку воду за 300.000 људи из цистерне удаљене око 11 километара.

Кад су га отпустили да посети Монтезумину палату, Кортез је остао опчињен погледом на висеће вртове и величанствене базене, на зверињак, акваријум и авијаријум. Три хиљаде слугу служило је владара, а за ручак је спрењено више од хиљаду јела.

Па ипак, упркос Монтезуминој срдчности, у граду је владало непријатељство према Шпанцима. Један непромишљен Кортезов гест само је погоршао ситуацију. Од самог почетка он је покушавао да Монтезуму преобрати у хришћанство; али овај је одговорио да, мада је бог Шпанаца сигурно велик, и астешки богови су врло добро служили његовом народу и он не жели да их напусти.

Једини излаз

— дрскост

У ваздуху се осећао немир и када је дона Марина једног дана дошла к њему с вешћу да је сазнала да ће Шпанци ускоро бити нападнути. Кортез је схватио да ће све бити изгубљено ако одмах нешто не учини и не предухитри Индијанце. Позвао је своје капетане и упознао их са приликама.

Потез на који су се одлучили био је невероватно дрзак: сложили су се да је за обезбеђење сигурности једини излаз неки вредан талац, а да би то једино могао да буде — лично Монтезума! Кортез је сазнао да су неки Индијанци напали Вила Рику и убили два Шпанца, па је одлучио да се послужи тиме као изговором да ухапси астешког цара. Монтезума је имао хиљаде наоружаних ратника, спремних да на његов најмањи миг ступе у акцију. Али, није било избора.

У великој тајности распоређени су стражари и према неколико важних тачака уперени топови. Куцнуо је онај страшни одсудни тренутак. Кортез и његова наоружана телесна гарда упутили

МОНТЕЗУМА

су се Монтезума, тобоже у пријатељску посету. После уобичајених поздрава и церемонијала, Кортес је поменуо убиство двојице Шпанаца у Вила Рики. Монтезума је изјавио да о томе ништа не зна али је обећао да ће они који су за то одговорни бити кажњени. Али, Кортес није тиме био задовољан.

— И поред тога — рекао је — морам на жалост да вас замолим да дођете да живите код нас неко време, не као заробљеник, него као гост.

Ове речи нису превариле Монтезуму.

— Тако нешто је немогуће — одговорио је — чак и кад бих ја то прихватио, мој народ то никад не би дозволио.

— Зашто више губимо време брбљајући? Сад више не можемо назад. Узмимо га, а ако се буде опирао, прободимо га нашим сабљама — узвикнуо је нестрпљиво један шпански официр.

Цар је заробљен

Монтезума није разумео речи али је наслудио њихово значење по бесним лицима Шпанаца.

— Шта каже? — упитао је дона Марину која је била тумач.

— Пођите с њима — преклињала га је девојка. — Идите, поступаће добро према вама. Ако не одете, могли би да вас убију, сада, одмах у овој соби.

Пун стида и са сузама у очима, цар је пустио да га одведу. Људи на улицама били су запрепашћени. Монтезума им је говорио да се не узбуђују, да он иде својом вољом, као гост белих људи.

Монтезума су указиване све пажње, уз њега су непрестанно бдели његови дворјани и његове жене; поред тога био је под сталним надзором. Владао је својим царством из шпанског главног штаба. Ускоро је Кортес на чинио корак даље, обавестио га је да, пошто је он поштовани вазал краља Шпаније, мора за тог владара да тражи дажбине.

Порезници су разаслани у све крајеве земље и када су се вратили са златом оно је претопљено у шипке. Оне су тада, заједно с богатим поклонима до тада добивеним, подељене на неколико делова. Вредност је износила преко пет милијарди динара! Петина је одвојена за краља Шпаније, петина за Кортеса а остатак подељен међу људе.

За то време, грађани Тенохтитлана изгледали су привидно мирни. Преварени тиме, Шпанци су из дана у дан постајали све дрскији.

Одлучили су чак и да разруше идоле у главном храму и да их замене крстом и поред тога што је Монтезума, који је пустио у многим стварима, увек одлучно одбијао да се одрекне људских жртава.

Кобна грешка

Кортес и његови људи прешли су 114 степеника куле храма и нашли се пред страшним олтарима. Кип главног бога био је ужасан, са искривљеним лицем, телом покривеним златним љуспама као у змије с огрлицом од људских глава и срца од злата и сребра. Чак је и Кортес уздрхтао. А када му је поглед пао на олтар са којих је допирао запад проливене крви, на искривљене свештенике нагнуте над својим монструозним послом, његов бес је нарастао и он је почео да витла сабљом. Идоли су се разлетели.

Кад је то завршио, храм је опран и очишћен и одржана је миса на новом олтару. Астешки свештеници побегли су престрављени. У граду је тнћао вулкан мржње.

Затим се изненада појавила нова опасност. Стигла је вест да се једна шпанска флота од 18 бродова под командом Нарвеза приближава Вера Крузу, али не да помогне Кортезу већ да га зароби и одведе гувернеру Кубе. Кортес је одмах донео одлуку: оставивши гарнизон од 80 људи да пази на 300.000 становника Тенохтитлана, кренуо је ноћу да ухвати човека који је треба-

ло да одведе њега Веласкезу. Лукав, какав је био, послао је испред себе тајне гласнике, натоварене златом, с наређењем да подмите и придобију за себе што је могуће више људи из противничке стране. Лудачком брзином стигао је до Нарвезовог логора, изненада га напао ноћу, ранио Нарвеза и заробио га. Половина његових људи већ је била под мићена златом.

Ова победа пружила је конквистадорима нове залихе оружја и муниције и знатно повећала њихове снаге пошто им је Кортес понудио један део плена ако му помогну да освоји Тенохтитлан. Послао је једно одељење на обалу да скину са бродова једра, кормила и компасе да нико не би могао да однесе вест на Кубу, а остатак експедиције повео према Тенохтитлану.

Али тек што се опоравио, Кортеса је задесило нови ударац. Стигли су гласници с вешћу да се град побунио и да су Шпанци опкољени у свом штабу. Али, Кортес је сада имао 1300 људи, 96 коња и 2000 тласкалтешких ратника. Пожурили су кроз опустеле улице до палате у којој су их чекали другови.

— Шта ово значи, — упитао је бесно Кортес. Алваро, командант гарнизона, објаснио је да је добио вести о побуни Индијанаца и да су он и његови људи напали 600 племића на једној верској свечаности и све их поубијали.

— Издао си моје поверење — разбеснео се Кортес. — Убићу те. — То што си урадио највећа је лудост.

(Крај у идућем броју)

Док су Шпанци пролазили широким улицама главног града, народ их је посматрао запрепашћено. Никада догле Индијанци нису видели беле људе ни та гвоздена чудовишта — топове. Ипак, највише су их уплашили коњи, за које амерички континент до тада није знао.

И Шпанци су били уплашени. Њих је било 400 а Астека 300.000. Осећали су да их ови људи мрзе и бојали су се замке. А кад су угледали храмове у којима су приношене људске жртве, коса им се дигла на глави.

Кад су на позив Монтезуме први пут ступили у царску палату, Кортес и његови капетани застали су као опчињени. Злата, злата које су они толико желели, било је у изобиљу. Три хиљаде слугу послуживало је владара, а за ручак је приправљено хиљаду јела.

Упркос привидном миру у граду је владало непријатељство према Шпанцима. Spreмао се напад на њихов главни штаб. Да би их предухитрио, Кортес одлучује да зароби Монтезуму. Дона Марина наговара овог да пристане јер ће га иначе убити.

Шпанци су постајали све дрскији, ударили су на оно што је Индијанцима било најсветије — храмове. Поручили су идоле у њиховим храмовима и порушили олтаре. Тихо непријатељство Астека прокључало је у незадрживу мржњу.

ДУХ ЦРНЕ БРАДЕ

ВРАТОЛОМНА ДЕВОЈКА

МОЈ ПОСАО ЈЕ ДА ИСКАЧЕМ ИЗ ВОЗА, БАЦАМ СЕ ПОД АУТОМОБИЛ, СКАЧЕМ ПО КРОВОВИМА. АЛИ, ЈА САМ СРЕЋНА

Шамар који је младих у кожној виндјакни опалио из све снаге младој црнокосој жени звучно је одјекнуо. Она се повела. После другог шамара скотрљала се низа степенице.

— Доста! — довикнуо је човек који је све то пажљиво посматрао.

Лаким покретом девојка је устала; образи су јој тек помало црвени. Она се смеши.

— Добро је! Сцена се не понавља!

Не, није у питању никакво насиље: човек који је викнуо „доста“ зове се Петер Касовиц и у једном париском студију снима филм за телевизију.

Девојка се зове Одил Астије, двадесет и шест јој је година, висина 1,57 има лепо лице и смеђе очи; једна је од две Францускиње које се баве најтежим послом на свету — каскадерским.

Не сме се рећи — »не мој«

Назив каскадер потекао је из циркуса; у филму то је личност која замењује главног глумца или глумицу у тешким и опасним сценама.

Међутим, дублер и каскадер су нешто сасвим различито. Дужност дублера је само да замени глумца у дугачким и досадним припремама за неку сцену. Од каскадера се тражи далеко више.

У речнику каскадера не постоји реч „не могу“; он је увек спреман да изведе најтеже и најопасније сцене које је режисер замислио: искакање из воза, пад са шестог спрата, ускакање у аутомобил који јури највећом брзином...

После сваке сцене Одил Астије упитно гледа једног високог човека четрдесетих година: то је Клод Карлие, њен учитељ, професионални каскадер већ петнаест година.

Увек с дечацима

За време снимања Одил носи на телу јастучиће од гуме који штите најосетљивија места. Али, кад, рецимо, снима у вечерњој хаљини, таква заштита не долази у обзир. Тада је ризик далеко већи.

Како се постаје каскадерка?

— Када сам била мала — прича Одил Астије — увек сам се играла са дечацима.

Било нас је четворо деце: две сестре и два брата. Браћа су била сасвим мирни и „нормални“ дечаци. Сестра и ја увек смо их сачекивале пред школом јер нису умели да се одбране од старијих дечака кад би их задиркивали. Уместо њих тукле смо се сестра и ја!

У детињству Одил је желела да постане балерина, али су се родитељи противили. Деда је, међутим, био на њеној страни и када је напунила осам година почела је да учи класични балет и акробатику.

— Већ у петнаестој години почела сам да зарађујем свој хлеб. Једног дана прочитала сам у новинама да се тражи акробата за филм „Из вестан осмех“. Одмах сам отишла продуценту где се испоставило да сам једини кандидат. Од мене су захтевали да у једној сцени паднем под аутомобил. Ни мање ни више! Пристала сам без размишљања. Сцена се понављала двадесет пута и шофер је сваки пут кочио у последњем тренутку. Најзад је скупио храброст и „прегазио“ ме: прошла сам са неколико огреботина. Тек тада су ми казали истину: дублерка Кристине Карер,

ФРАНЦУСКИЊА ОДИЛ АСТИЈЕ — ОПАСНОСТ ЈЕ ЊЕНО ЗАНИМАЊЕ

која је пре мене покушала исту сцену, лежала је у болници. Седамнаест прелома!

То се догодило 1957. године. Одил је зарадила доста новца и брзо заборавила огреботине и страх. Имала је шеснаест година и сањала о филму. Али, филм није мислио на њу. Тако је прошло пет година. И тада је једног дана случајно сазнала да Роже Пјер и Жан-Марк Тибо траже девојку која би пристала да падне низ позоришне степенице у представи „Црвено перје“. Пријавила се и тако постала професионална каскадерка. Године 1962. чувени каскадер Клод Карлие узима је под своје. Од тада Одил пада, скаче, гори, скаче по крововима...

— Не осећам се пријатно у женском друштву — признаје француска каскадерка. — Моји другови сматрају ме млађом сестром; дају ми савете, брину о мени. Ја сам мезимче наше трупе, једино сам женско међу петнаест другара. Наравно они су много снажнији од мене и ја никад и не помињем некакву једнакост. Да сам мушкарац, сигурно бих била пробни пилот. Али, ја сам само жена и зато сам каскадерка.

Понекад се и уилашим

— Посао којим се бавим тражи храброст и „хладну главу“. Потребно је бити свестан ризика, предвидети, одмерити и израчунати сваки покрет. Најмања грешка... и несрећа је ту. А покаткад и смрт! Дешава се да се уплашим. Тако сам у једној сцени где је требало да се бацам под аутомобил, осетила ужасан страх. Срећом, трајао је свега неколико десетинки секунди и онда сам га победила. Уосталом, није било избора: да нисам успела нестала бих у маси бези-

мених. Ипак, мисао да ћу остарити много више ме мучи него мисао о смрти.

— Моја најтежа „каскада“ била је у филму „Белфагор“ где сам замењивала Жилијет Греко. Висила сам на двадесет шест метара изнад земље држећи се за греду широку једва двадесет сантиметара. А испод мене гомила гвозђурије. Десна рука је стално клизила, ветар је лудачки дувао. Само чудо ме је спасло да не паднем.

Пре сваког филма Одил Астије напорно тренира. Устаје у шест ујутру, плива до осам а затим, све до подне ради тешке вежбе. После подне увежбава акробације и јаше.

За време снимања Одил добија дневно око 60.000 старих динара и премију за сваку вратоломну сцену — каскаду. Ове премије, у зависности од тежине захвата износе од 100.000 до 200.000 старих динара.

Одил живи с родитељима и обично им не прича о послу. Они уосталом, имају велико поверење у њу и разумеју је. Али, не крију да би волели кад би им се кћи бавила неким више женским послом.

— На удају још не мислим. Навикла сам на спортисте и искуство ми каже да су врло често површни, да мисле само на мишиће и рекорде. Међутим, ја сам за озбиљност и памет. Мој муж ће морати да разуме мој позив и да га воли. А ја не знам да ли такав човек постоји.

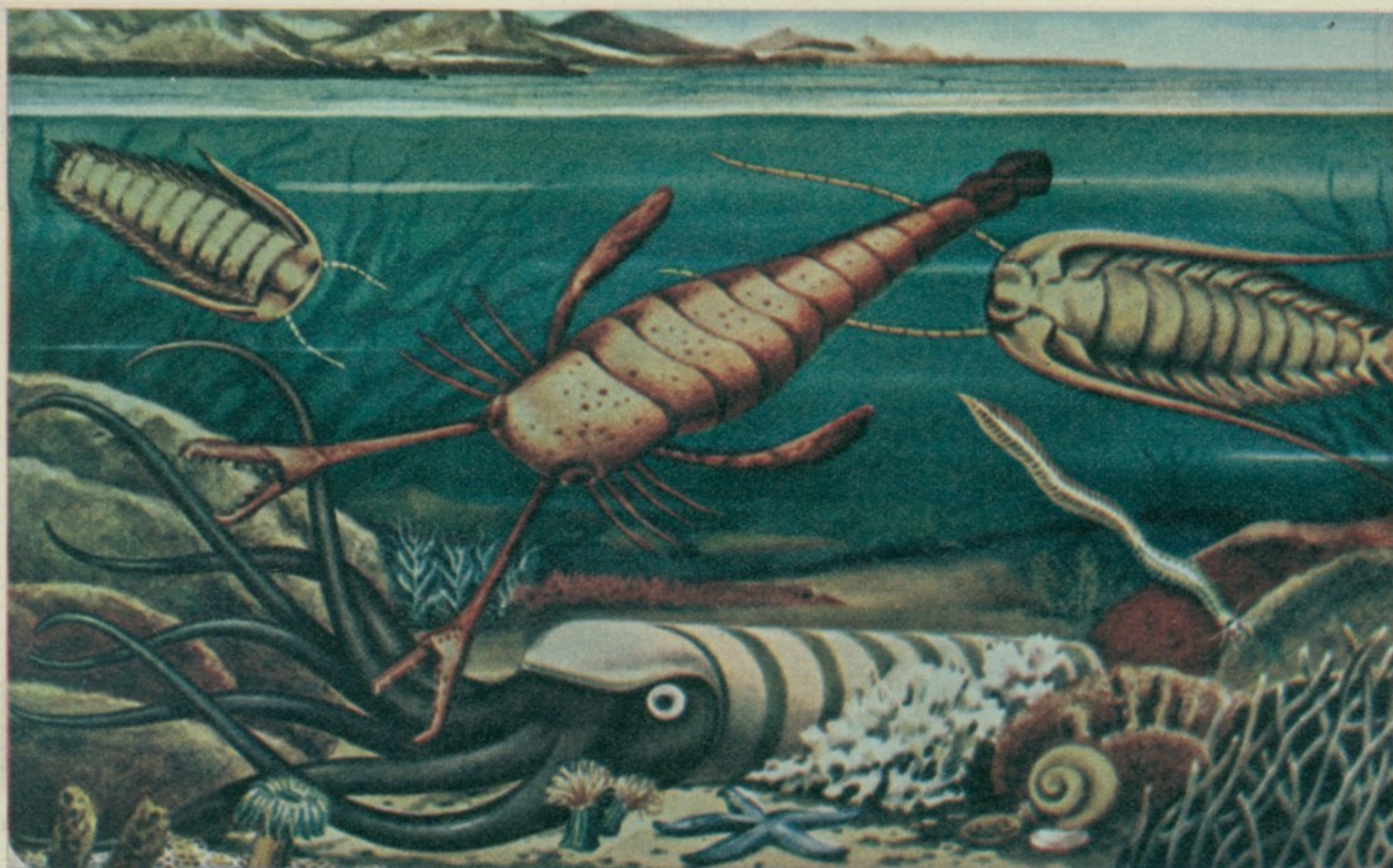
— Не знам ни кад ћу се повући. Овај посао је мој хлеб, али и моје највеће уживање и трудићу се да останем што дуже. Волим филм и мој сан је да постанем глумица. Нисам сигурна да ћу успети али бићу, као и увек, веома упорна.

П. Б.

ОВОГ ПУТА ДОБРО ЈЕ ПРОШЛА, НА СЕБИ ИМА ЗАШТИТНЕ ЈАСТУЧИЋЕ. МНОГО ЈЕ ТЕЖЕ КАД ЈЕ У ВЕЧЕРЊОЈ ХАЉИНИ

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА **2.** ПОСТАНАК ЖИВОТА

1

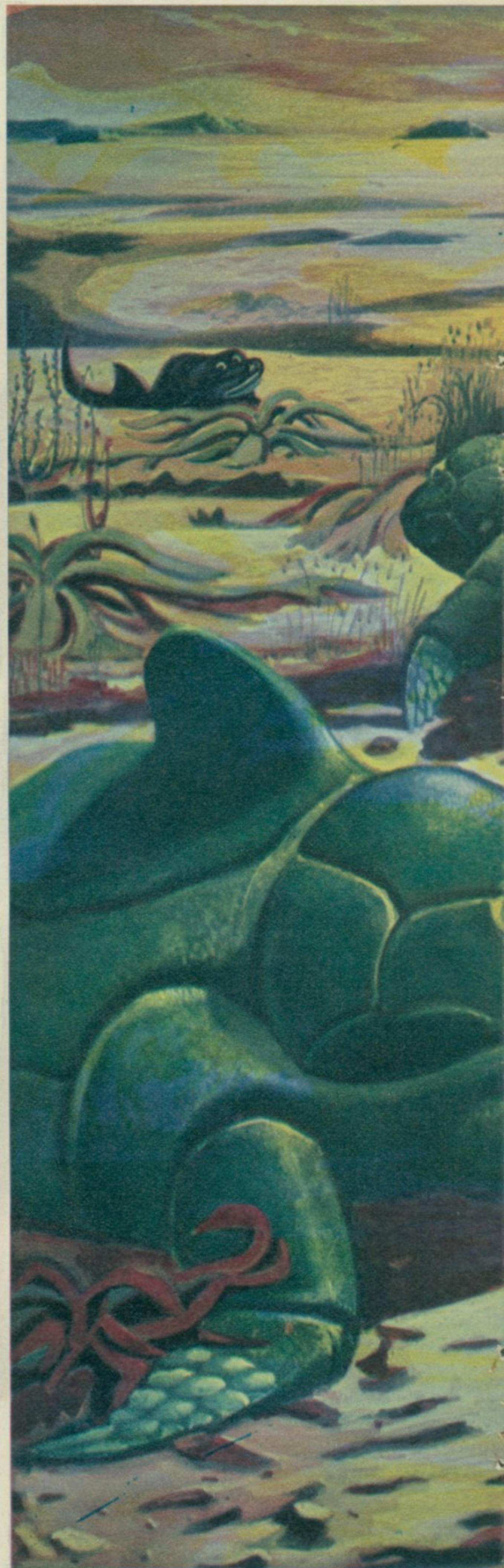
ПРАЖИВОТ У МОРУ. — Први ступањ живота о коме имамо неке податке почео је пре, отприлике, пола милијарде година. У претечама наших океана преовлађивале су две групе животиња: мекушци и љускарѝ. Да бисмо бар приближно видели како су изгледали, научницима су притекли у помоћ сликари и уз неке сачуване делове животињских тела, оживели су наутилуса, рибу-шкорпију и љускарѝ.

2

ПРВЕ РИБЕ. — Прошло је још двеста милиона година. Живот се и даље одвија искључиво у води, где се јављају животиње савреније грађе које имају чак и кичму. Ајкула и ража су први облици правих риба. Нешто старији становници мора из овог раздобља историје Земље имали су за данашње појмове необичан изглед: тело им је било покривено чврстим рожнатим оклопом, сличним оном који имају корњаче, али још нису имали коштани скелет.

Чудо које се пре отприлике две милијарде година кад се у водама првих мора појавило множава, није оставило трага о себи. Ни љуштуре а ни у наслагама најстаријих фосила како су изгледале.

3

ИЗЛАЗАК НА КОПНО. — Пре готово 250 милиона година, након великих криза, насталих због крупних потреса, па су плиме и осекне, животиње су почеле да се појављују на копну. Биљке и животиње су се изван воде, а у току милиона година на копну. Сматра се да је тај подвиг био један од најважнијих у историји живота, јер је омогућио појаву птица, пацова, и сисара.

јарде година одиграло на нашој планети нешто што се храни, расте, креће и раз-
Први облици живота били су без костура
стена није нађено решење загонетке
огледали.

во 280 милиона година на Земљи се дешавају
изразитије него данас. Неки крајеви су час
није су у почетку страдале када би се нашле
на неке врсте су се оспособиле да опстану и
направила сићушна алга, а тек много касније
ће ће најпре постати водоземци, а затим гми-

4

ВОДОЗЕМЦИ ОСВАЈАЈУ ЗЕМЉУ. — На копну животиње постепено развијају органе за дисање, али како ту нема оног обиља хране на које су навикле повремено се враћају у воду, чувајући тако везу са својом постојбином. Да би дошле до мора, оне су принуђене да се крећу и њихова пераја полако се претварају у кратке и дебеле ноге. Рађају се и развијенији водоземци који могу да опстану далеко од воде, хранећи се биљкама, и најзад први гмизавци и инсекти.

5

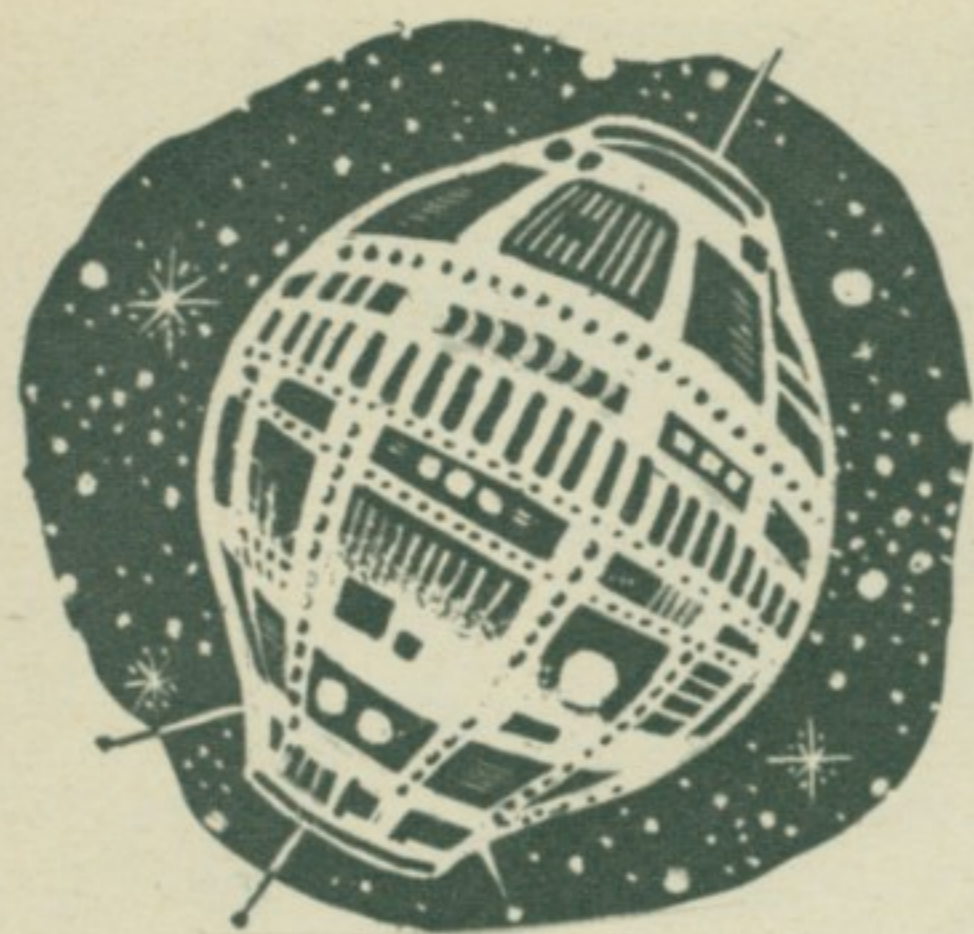
У ШУМИ БЕЗ ДРВЕЋА. — Тек када су биљке корењем чвршће прионуле за тле, могле су да живе далеко од воде. То су биле разне врсте папрати најнеобичнијих облика; дрвеће са шишаркама и биљке цветнице још нису постојале. Наступило је доба познато у науци под именом карбон, јер су у њему настале највеће наслаге угља: Земљина кора се стално дизала и спуштала и муљ је прекривао шуме обрасле диновском папрати, раставићима и пречицама, који су се под притиском стврђавали. Тако је постао наш угљ.

**ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК**

ХЛАДАН ТАЛАС. — После карбонског периода на нашој планети можда због нагиба Земљине осе загладала је велика хладноћа. Малобројна бића која су успела да преживе бели ледени пакао постају господари Земље кад је после више милиона година поново отоплило.

ОЛИМПИЈАДА НА ТВ***

ШТА ЋЕМО ЗА СТО МИЛИОНА ДИНАРА ВИДЕТИ ОД ОЛИМПИЈСКИХ ИГАРА

Наша телевизија склопила је с организатором Олимпијских игара у Мексику уговор који предвиђа 57 часова и десет минута ефективног преноса — директно или уз помоћ магнетоскопа. Да би ово право добила, Југословенска радио-телевизија је уплатила организатору Олимпијаде суму од 80.000 долара, или сто милиона динара.

»Жалимо, њрогајо је...«

Иако ове бројке звуче бомбасто, наши телевизијски гледаоци видеће само један мањи део олимпијских збивања. Видети све било би прескупо а уз то и немогућно. Тројица југословенских ТВ-репортера Драган Никитовић из Београда, Младен Делић из Загреба и Марко Рожман из Љубљане упознаће нас, понајвише, са најлепшим тренуцима атлетике и пливања, две „краљице спорта“ које се надмећу о олимпијски примат. А шта ће бити са кошарком и ватерполом, за наше гледаоце особито занимљивим спорским играма где имамо одличне представнике и где можемо рачунати на једну од медаља?

У поменути суму од сто милиона старих динара нису ушли преноси такзованих игара (фудбал, кошарка, ватерполо) и због тога се може догодити да евентуални тријумф наших репрезентативаца у овим спортовима уопште и не видимо!

Најзад, још одавно организатор Олимпијаде је одлучио да се све игре с лоптом морају платити посебно. Међутим, у тренутку кад су представници наше телевизије склапали уговор није се могло предвидети да ли ће и какав успех постићи наши спортисти, а закључити споразум о преносу свих њихових утакмица коштало би исувише: у том случају морали бисмо платити и пренос оних мечева које наши момци можда уопште неће ни играти!

То је створило веома компликовану ситуацију. Замислимо да се југословенски кошаркаши или ватерполисти пласирају у полуфинале или

финале. Наши репортери отићи ће организаторима и изјавити да желе да откупе пренос тих утакмица. Може им се догодити да добију одговор: „Жалимо, продато је“, јер је капацитет сателита преко којих се успоставља видео и телефонска веза Мексико — остали свет ипак ограничен. Један сателит има само хиљаду телефонских линија, сваком репортеру потребне су најмање две, а треба знати да ће неке богатије земље и ТВ компаније имати на Олимпијади и по двадесет репортера.

То је прва могућност. Друга опасност да не видимо оно главно је — цена. Претпоставимо да наша кошаркашка репрезентација игра финалну утакмицу са кошаркашима САД. Цена тог преноса, да смо га откупили унапред, износила би око 500 долара (625.000 старих динара).

Најзад, постоји и трећа могућност — да преносе утакмица својих изабраника ипак видимо. И у њу највише желимо да верујемо. Тешко је претпоставити да ће баш све линије бити распродате; а обичај је да организатор прави уступке земљама чији се спортисти боре за једну од медаља.

Ћушање из Мексика

Гледаоце телевизије вероватно ће интересовати у каквој ће се ситуацији наћи наши и сви други, ТВ репортери. У врло сложеној, нема сумње. Пре свега због својих најмањих гледалаца, деце, која морају рано у постељу. ЈРТ је одлучила да олимпијске игре не емитује после поноћи. Пошто ћемо све извештаје на екрану примати са седам часова закашњења, колико износи временска разлика између Југославије и Мексика, а главне борбе одржавају се увек у каснијим вечерњим сатима, наши репортери, значи, преносиће директно само предигре, док ће најважније „тачке“ — финалне борбе у пливању, атлетици и друге — до нас стизати путем магнетоскопа, у скраћеном издању у 15,30 часова сутрадан!

То је највећа незгода наших репортера. Најме, они ће преносити све, све време биће приковани за монитор у својој кабини, али ће морати на лицу места да одлучују шта је важно да се види а шта не.

Ево како то отприлике изгледа: на екрану је, рецимо, финале трке на сто метара у атлетици. Пренос тече, репортери коментаришу. Трка је завршена слика преко сателита иде и даље приказујући разне неважне детаље, али наш репортер из Мексика каже „стоп“ и после тога ћути. Минути се нижу, слика преко сателита се емитује али не и репортеров глас, све до сцене у некој новој дисциплини коју он намерава да коментарише. Тај део „ћутања“ на магнетофонској траци једна специјална служба у студијима Београд, Загреб или Љубљане, мораће да сече, сажима, преврће и тек тако прерађена трака биће емитована нашим гледаоцима.

Резервни рејорџери

Али, то није све. Пошто ће се олимпијске борбе истовремено одржавати у више градова на разним стадионима, домаћин је, да не би свуда градио стотине кабина са мониторима и телефонима организовао један ТВ центар, звани „пул“, у којем ће се стицати преноси са разних такмичења. Ту ће седети и тројица наших извештача

Читав један штаб ТВ коментатора у нашој земљи дежураће даноноћно, пратити сва такмичења и у случају квара на телефонској линији, „ускакаће“ у пренос. Једини податак којим ће они располагати биће стартни бројеви такмичара утврђени пре почетка Олимпијских игара.

Остаје нада да се то неће догодити и да ће три сателита („Рана птица“ и још два, лансирана у орбиту око Земље специјално за потребе Олимпијских игара) пролазећи својом путањом, успешно слати тон и слику у један од три прихватна центра у Европи.

Славко ВИДОВИЋ

● Доктор Артур Хаслер, професор зоологије на универзитету у Висконсину тврди да је пронашао тајну лососа, рибе која се редовно враћа да баши икру у реку где је и сама дошла на свет, пошто превази хиљаду километара кроз океане и реке. Према његовом мишљењу лосос с лакоћом

проналази свој пут захваљујући свом чулу мириса. Да би своју претпоставку и доказао др Хаслер је обележио више примерака лососа и зачепио им ноздрве, после чега су они изгубили смисао за оријентацију.

● недавно је спикер једне америчке радио-станице у рекламној емисији прочитао следеће: „Управо сте чули „Недзвршену симфонију“ Франца Шуберта. Ово ремек-дело сва како не би остало незавршено да је генијални композитор, који је патио од стомача, знао за наше чувене таблете Х“.

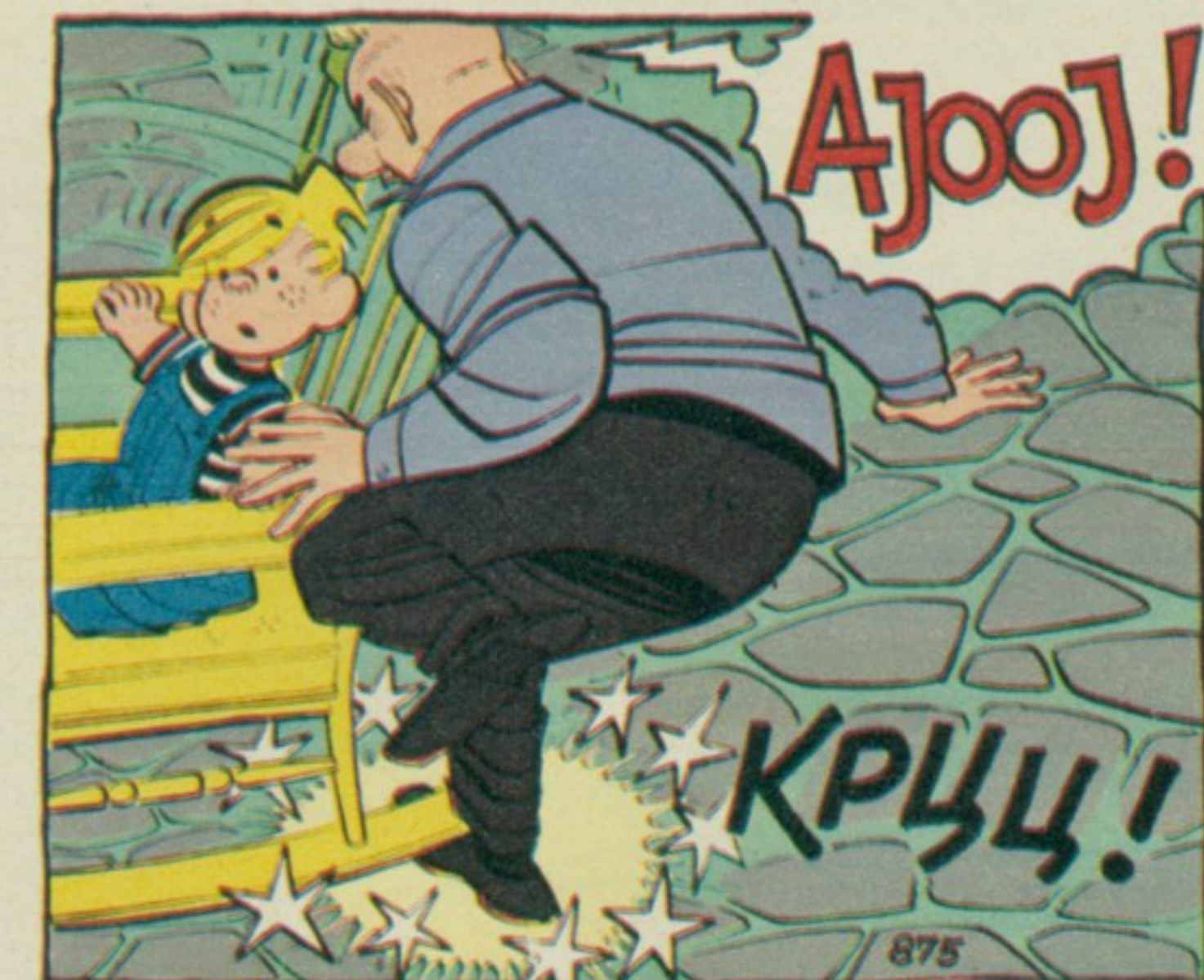
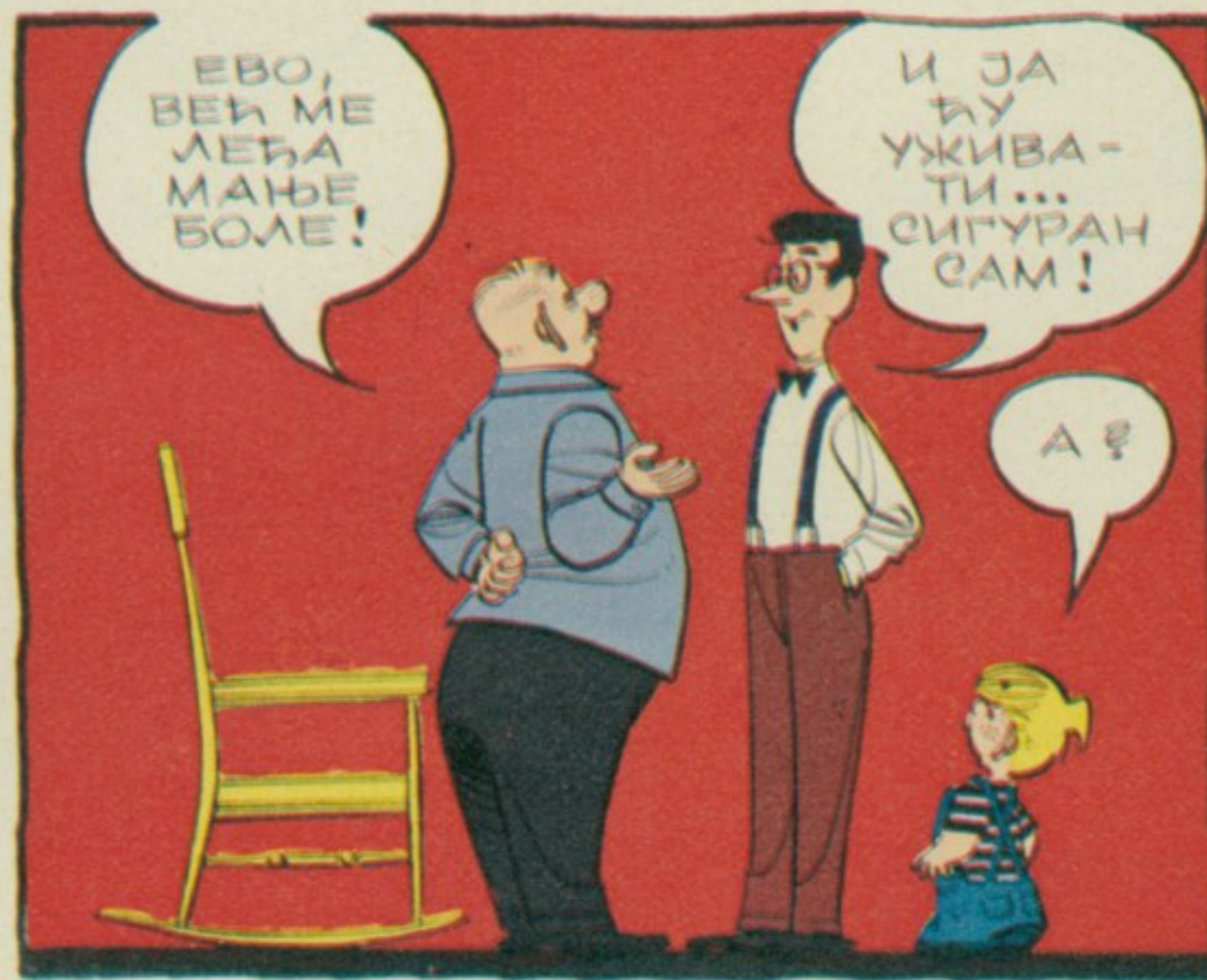
● традиција да младе на дан венчања носе беле хаљине потиче од 1558. године, када је Марија Стјуарт на дан свог венчања за француског краља Франсоа II обукла белу венчаницу. До тада су младе Францускиње, а и девојке у другим земљама у Европи, за тај свечани дан облачиле црвене венчанице.

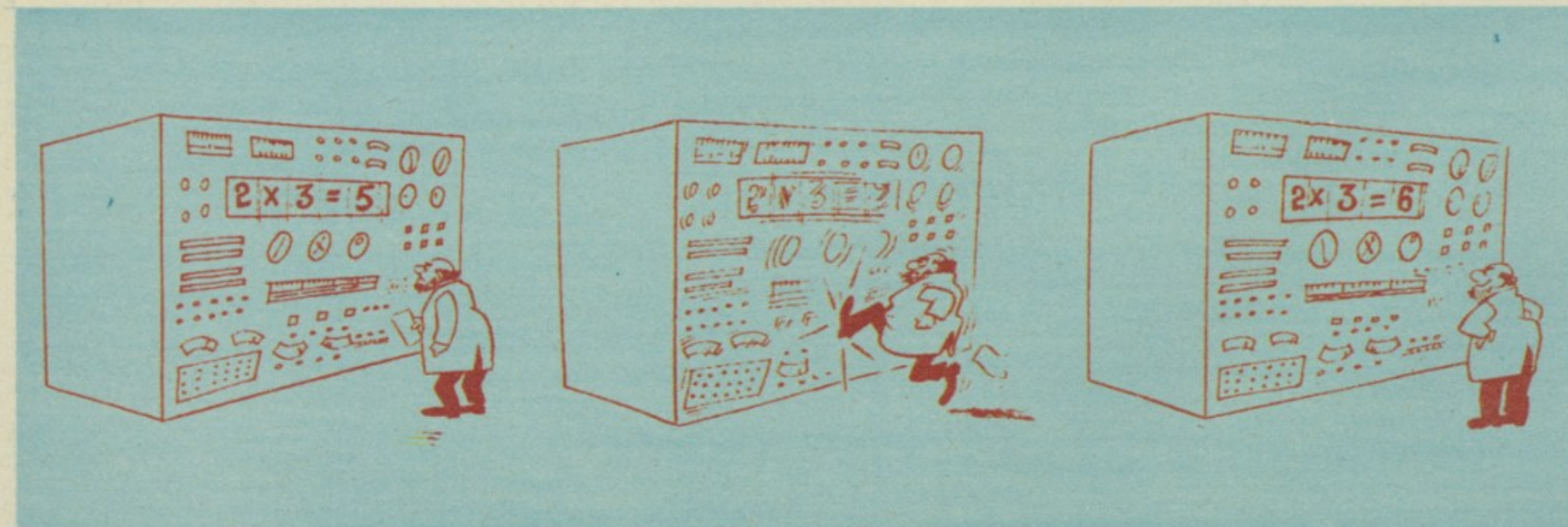
● у прашумама Амазоније годишње падне око 2.500 милиметара воденог талога; у Алпима и Пиринејима око 1.500 милиметара, а у области Париза 500 милиметара.

ДЕНИС ШАМПИОН

ХУМОР БЕЗ РЕЧИ

ЦВЕЋЕ ЗА ЖУМАНЦЕ

Да би жуманце било што жуће, кокошкама се у храну додаје прах од сушених круничних листића невена. У близини мексичког града Лос Мочиса невен се гаји на огромним просторствима: сади се у редовима и бере се као памук. После бербе, жута поља невена постају зелена. Невен садржи у себи жуту материју ксантофин која појачава боју жуманцета.

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. ВАКУУМ

1. Планински врх, 2. Безваздушни простор, 3. Епрувета.

2. ПИРОТЕХНИКА

1. Израда запаљивих смеша, 2. Гусарска тактика, 3. Рад електричном бушилицом.

3. ЗАБАТ

1. Двоглави ексер, 2. Унутрашње двориште, 3. Зид.

4. ХОБИ

1. Омиљена разонода, 2. Врста дувана, 3. Тропски цвет.

5. ТРАНСПЛАНТАЦИЈА

1. Истраживање свемира, 2. Дуга пловидба, 3. Пресађивање органа.

ОДГОВОРИ:

1. Безваздушни простор.
2. Област науке и технике која се бави израдом и употребом експлозивних и запаљивих смеша за сигнале, ватре, ракете, ватромете.
3. Ужи знаци четвртасте куће која је покривена двостваним кровом.
4. Омиљена разонода. Од енглеског конач.
5. Пресађивање, замена оболелог органа здравим. Узетим од истог или другог органа.

НОЋНИ ЖИВОТ СЛЕПОГ МИША

ЈЕДИНИ СИСАР КОЈИ ЛЕТИ ПОСТАЈЕ СЛЕП КОД ОЧИЈУ АКО МУ СЕ ЗАЧЕПЕ УШИ ИЛИ ЗАТВОРЕ УСТА

Слепи мишеви су једини сисари који лете. Али, не треба због тога помислити да су слични птицама. Не, они су много развијенија и интелигентнија бића од птица. После глодара најмногбројнији су род

живих сисара. Готово свака пећина у свету — а у жарким крајевима скоро свако шупље дрво — пружа уточиште разним врстама слепих мишева.

Ваздушне акробације

Неки научници сматрају да су слепи мишеви најстарији живи сисари на земљи и да су се појавили пре 60 милиона година. Зашто се, онда, међу прастарим цртежима пронађеним на зидовима пећина не види ни најмањи траг ових животиња, као што срећемо мамуте, јелене, бизоне. Објашњење би могло да се нађе у томе што је пећински човек цртао да би умилостивио духове и одагнао демоне, да би привукао крупну дивљач коју жели да улови; мали слепи миш није га интересовао па га зато, вероватно, није ни овековечио у својим цртежима.

Лећи њомоћу радара

Живот слепих мишева је необичан. Они су праве ноћне животиње, иако има примерака који се појављују и дању. Некад се веровало да живе ноћу јер им светлост смета као извесним ноћним птицама, али то није тачно. Јер, слепим мишевима иако имају очи светлост није потребна. На стотине хиљада слепих мишева могу часовима да лете у мраку пећине а да се ниједном не сударе. Тај лет слепих мишева у мраку представља једно од највећих чуда природе.

Кад су научници слепом мишу покрили очи, он је непогрешиво избегавао чак и стотине жица разапетих под свим угловима у малој просторији. Али кад су слепом мишу зачепили уши, он не само што се није сналазио у одређивању правца лета већ није ни полетео. Значи, слепи миш „види“ ушима. Међутим, ту није крај необичних особина слепог миша. Утврђено је да слепи миш не може да се снађе у лету ни кад му се — затворе уста!

Какве везе имају уста са сналажењем у ваздуху? Ево шта су научници пронашли:

Утврђено је да слепи миш приликом лета испушта из ноздрва необичне пискутаве звуке. Ови звуци тако су „танки“ да их човеково уво не може да чује. То су ултразвучни таласи од преко 30.000 трептаја у секунди док човек може да чује само звучне таласе који имају испод 20.000 трептаја у секунди.

Слепи миш испушта звук, а звук удара о препреке у ваздуху или на земљи и враћа се животињи, до њенех ушњу које их примају и, према брзини, времену за које се вратио натраг, он одређује где се препрека налази. Животиња, значи, има неку врсту радара, само што он не ради с електромагнетским таласима као онај који је човек створио, већ звучним.

Дојовор ултразвуцима

Време које је слепом мишу потребно да пошаље звучне таласе и да се они врате, одбивши се од разних

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

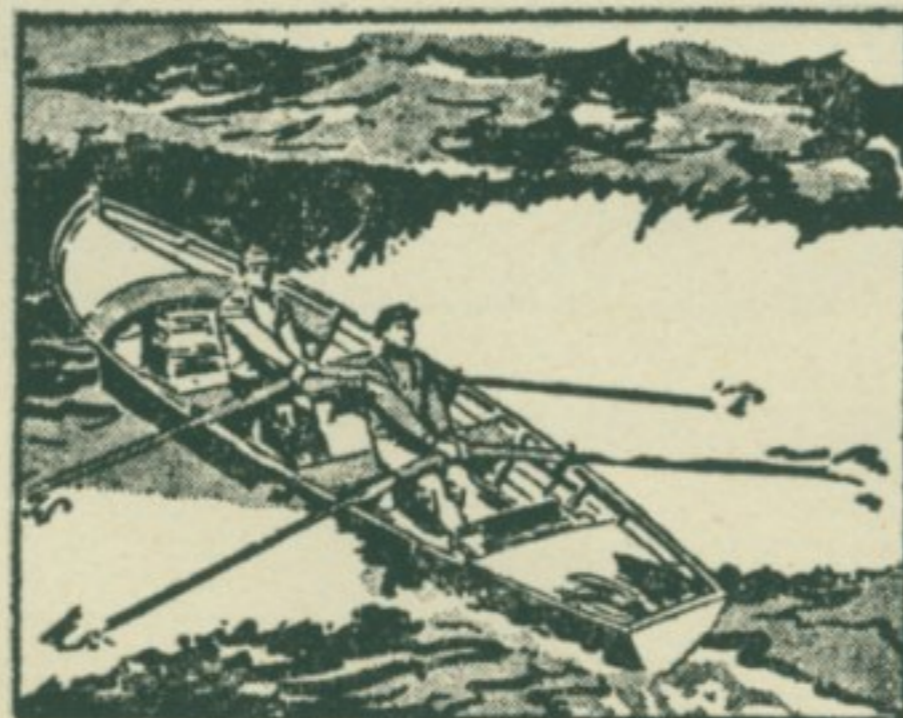
НАЦИОНАЛНА ЖАЛОСТ

Када је 1882. године аустријска екипа за крикет победила енглеску крикет-репрезентацију, многи часописи у Великој Британији, где се крикет сматра националним спортом, изишли су с црним оквиром.

ЧАМЦЕМ ПРЕКО ОКЕАНА

Једина два човека која су досад препловила Атлантски океан чамцем на весла били су Џорџ Херу и Френк Самјуелсон. Године 1897. они су кренули из Њујорка и после 55 дана пристали су на острво Сили крај југозападне обале Енглеске. Њихов чамец био је дугачак 5,4 метара и није имао ни мотор ни једра већ само пет пари резервних весала.

МИР ЗА ОЛИМПИЈЦЕ

Старе олимпијске игре, које су редовно одржаване више од хиљаду година — од 776. пре наше ере до 393. наше ере — имале су толико велик значај за Грке да су у време њихових одржавања прекидали ратове и тиме омогућили свим спортистима и љубитељима спортских игара да учествују на њима.

птице могу да лебде у ваздуху јер имају кости испуњене ваздухом и плућа. Зато се пре може рећи да они пливају кроз ваздух, пружајући напред своје широко раширене лепезасте шаке и повијају своје дуге прсте око захваћеног ваздуха и помоћу тако створене струје потискују тело напред.

Слепи мишеви који живе у Европи углавном се хране инсектима, ноћним лептирима, мувама и комарцима. Због тога се сматра да су веома корисне животиње. Али, има и других врста слепих мишева који се хране биљкама и разним плодовима.

Ужасни вампир

Посебно је интересант слепи миш назван „вампир“. Он се храни искључиво крвљу других животиња. Најчешће су му жртве жабе крастаче. Овај мали слепи миш заиста ужасно изгледа. Има округло тело, шиљасте уши и њушку која помало подсећа на булдога. Широко је распрострањен на подручју од Аргентине до границе САД. Напада чак и човека, мада ређе.

Вероватно је баш ова врста слепог миша навела људе да све животиње ове врсте прогласе за несимпатичне и да их прогоне. А можда је томе допринео и иначе застрашујући изглед слепог миша па су људи кроз векове за њих везивали разне празноверице.

Споро срце

Слепи мишеви живе усамљени или у великим јатима, зависно од врсте. Кад не лете, најчешће се могу видети као гроздови од по неколико хиљада јединки, како висе окачени са главама надолу.

Слепи миш преспава зиму. За време тог сна тело му се охлади и температура спусти од 5 до 7 Целзијусових. Срце му тада куца само два или три пута у минути. За време зимског сна изгуби отприлике петину своје укупне тежине.

Крајем марта или почетком априла буди се из дубоког сна. Ускоро долазе на свет младунци. Док потпуно не одрасту, а за то је потребно шест до осам недеља, мајке их носе са собом, на грудима. Тек кад науче да лете и да се хране, постају самостални.

Научници су обележавали прстеновима слепе мишеве да утврде колико живе. У Француској су нађени слепи мишеви прстеновани још пре 15 па чак и 20 година. Један је носио прстен стављен пре 29 година.

У нашој земљи најпознатији слепи мишеви су „вечерњи љиљак“ и „мали потковичар“.

О. С.

препрека, тако је кратко да животиња може благовремено да измени правац лета и тако избегне судар.

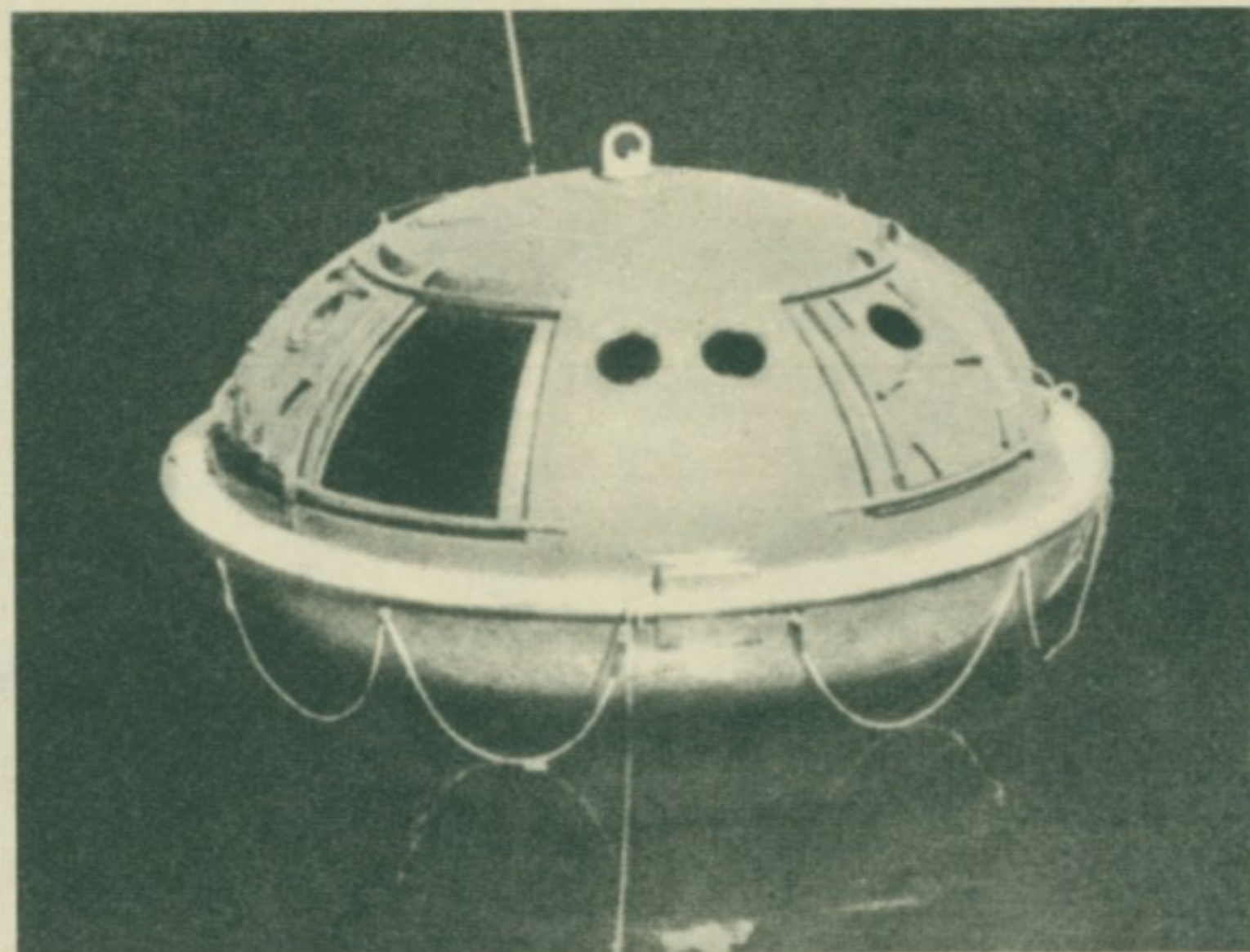
Слепи мишеви могу међусобно и да „разговарају“. У собу једног француског истраживача улетео је једне вечери слепи миш. Човек је брзо затворио прозор да би могао натанане да прати понашање животиње. После краћег времена поново је отворио прозор, али је доживео изненађење: уместо да слепи миш излети напоље, у собу је улетела његова женка. Они су се изгледа „договорили“. Како? Па, на свој начин, ултразвучима.

Слепи миш је изванредан летач, брз и окретан, али он

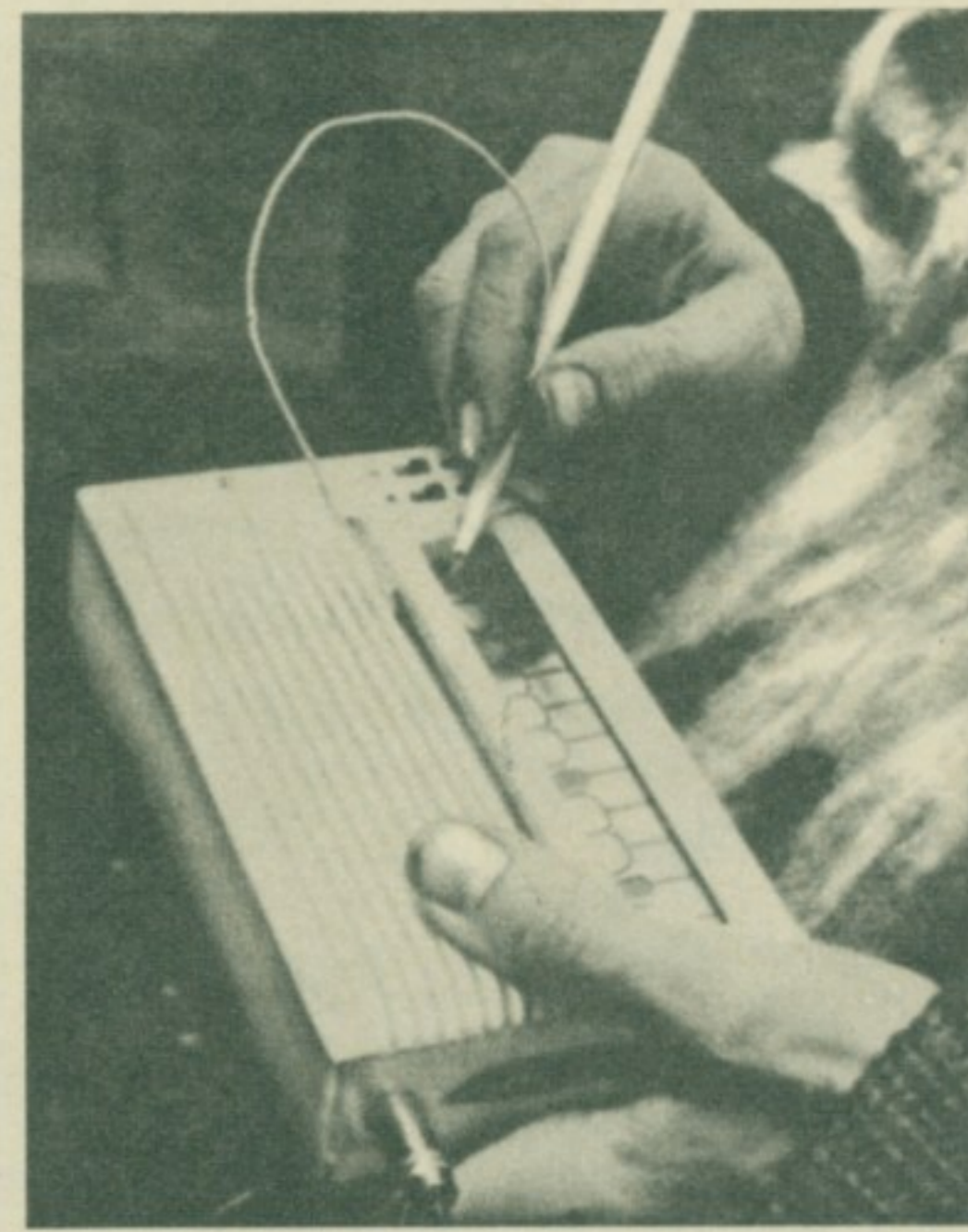
УСАМЉЕН, У МАЊИМ ГРУПАМА ИЛИ У ЈАТИМА ОД ПО ХИЉАДУ ЈЕДИНКИ, СЛЕПИ МИШ ПРЕСПАВА ЗИМУ ОКАЧЕН О СВОД ТАВАНИЦЕ НЕКЕ ПЕЋИНЕ, СА ГЛАВОМ ОКРЕНУТОМ НАДОЛЕ.

лети сасвим друкчије од птица. Док слепи мишеви стално морају да лепршају,

Уместо чамца за спасавање

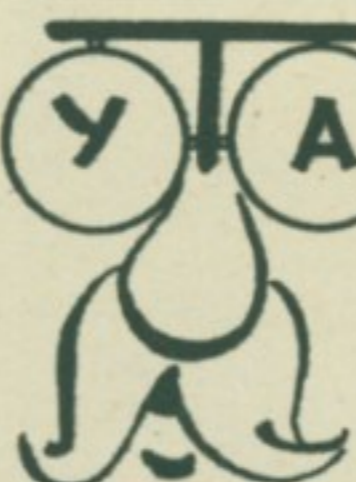
У Енглеској се врше пробе с новоконструисаним капсулама које треба да замене бродске чамце за спасавање. Капсуле имају облик сочива, израђене су од пластичне масе појачане стакленом вуном, не могу потонути а импрегниране су нарочитим материјалом који одлично рефлектује радарске таласе. Веће капсуле, намењене прекоокеанским бродовима, могу да приме 36 бродоломника. Мање, које ће одлично послужити рибарским моторним бродовима и бродовима линијске пловидбе, предвиђене су за пет или шест особа.

Цепне оргуље

Мини-оргуље израђене у Енглеској, могу се носити у мало већем џепу. Слично транзисторском радио-пријемнику, енергију добијају од једне батерије од 9 волти. По диркама се удара штапићем сличним оловци. Клавиратура овог мини-инструмента обухвата једну и по октаву.

КУТАК

ВЕСЕЛОГ архивара

ПРЕПРЕКА

За време своје посете Пољској генерал Де Гол упознао се на једном пријему с глумицом Беатом Тушкијевич која му је причала да је управо завршено снимање филма у којем је она играла Наполеонову љубав Марију Валевску.

— Сада када сам упознао Пољакиње, разумем Наполеона — рекао је Де

Гол. — На несрећу, историја се не понавља. Ви сте сувише млади за то а ја сувише...

— ... Сувише високи... — упала му је у реч глумица.

ДОШИСАНИ ТЕЛЕГРАМ

У једном старом часопису из 1886. године пронашли смо, између осталих, и ову вест:

Телеграфиста Хамсон из Лондона недавно је изведен пред суд из смешног разлога. Трговац Смит те-

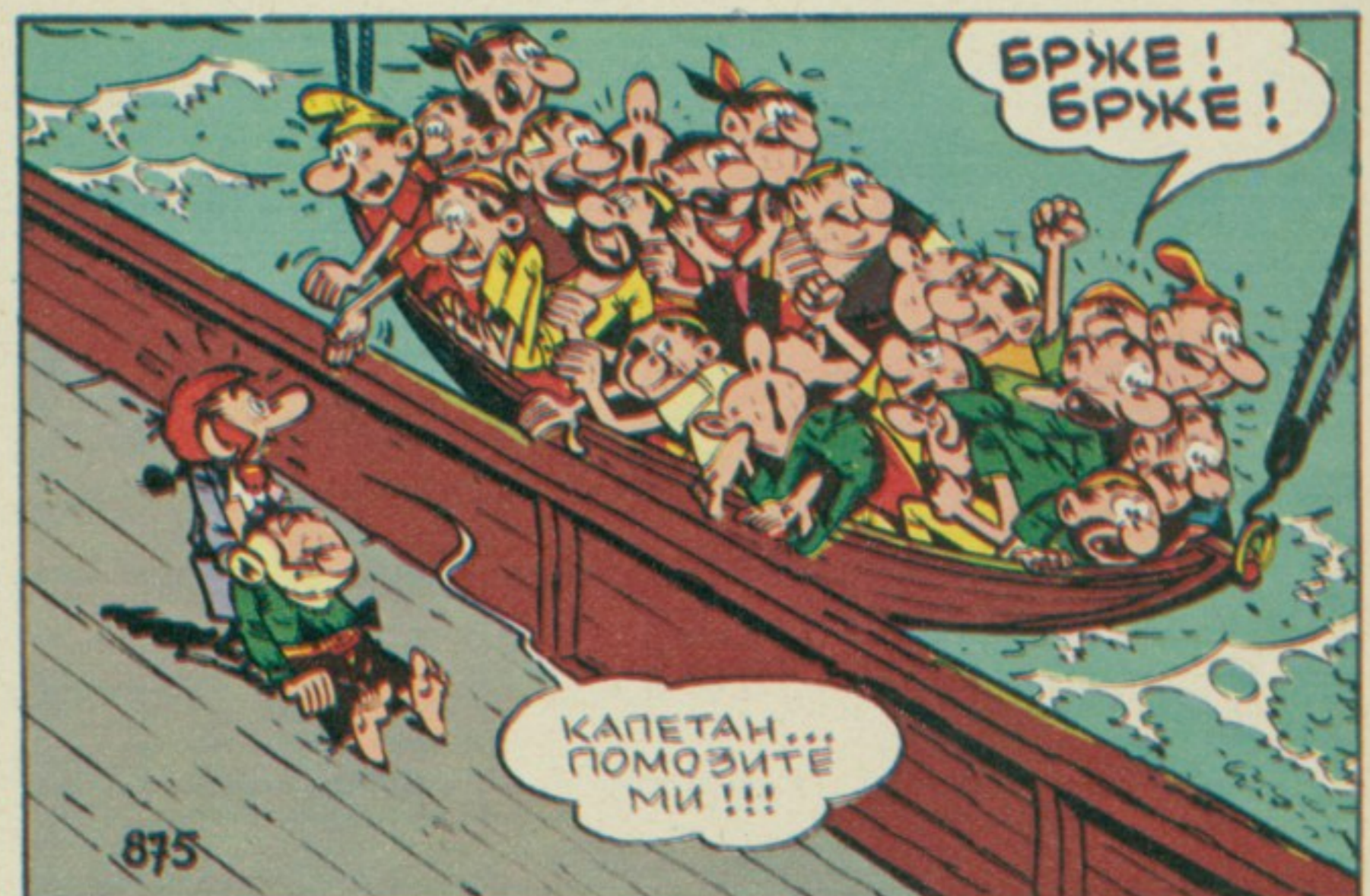
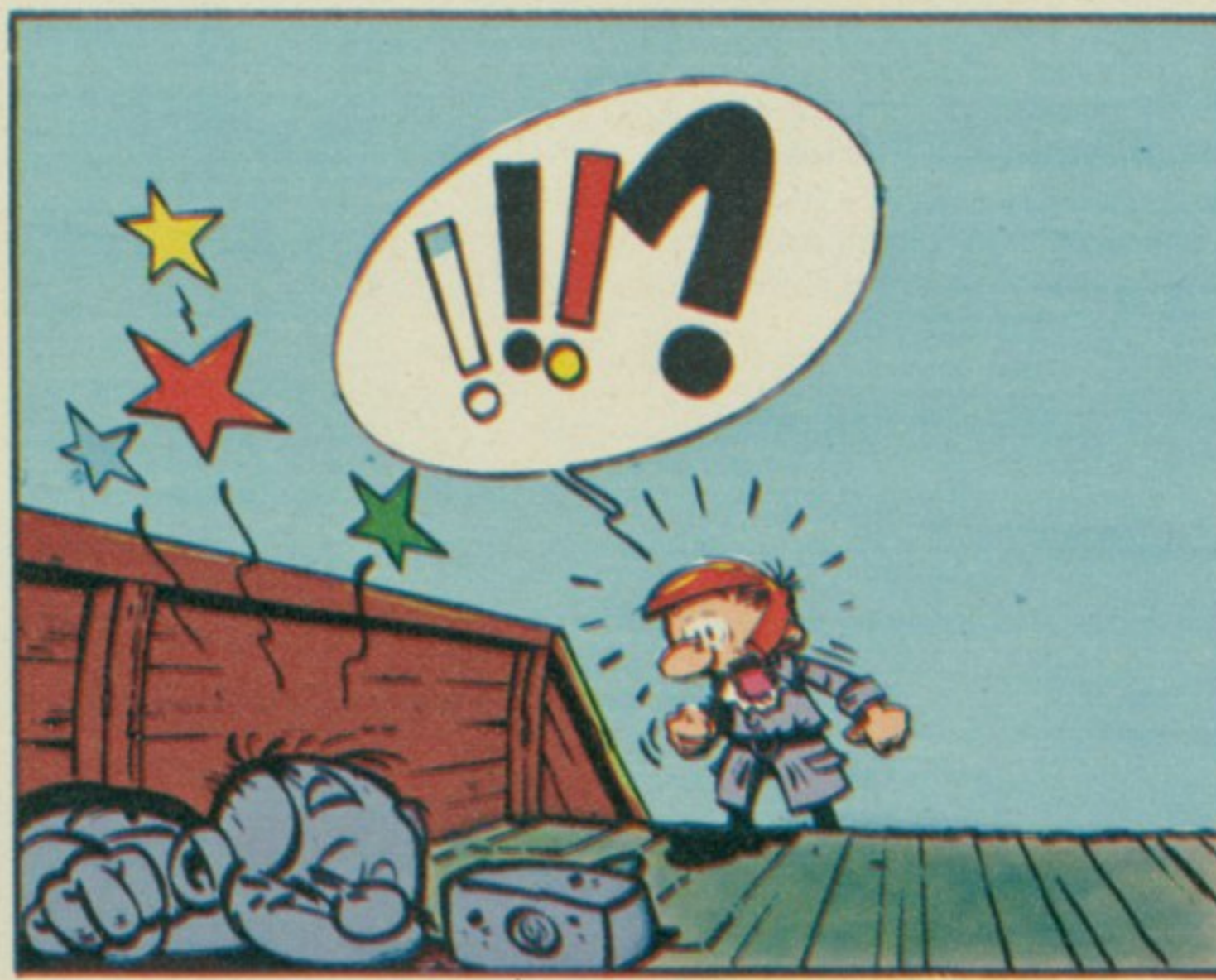
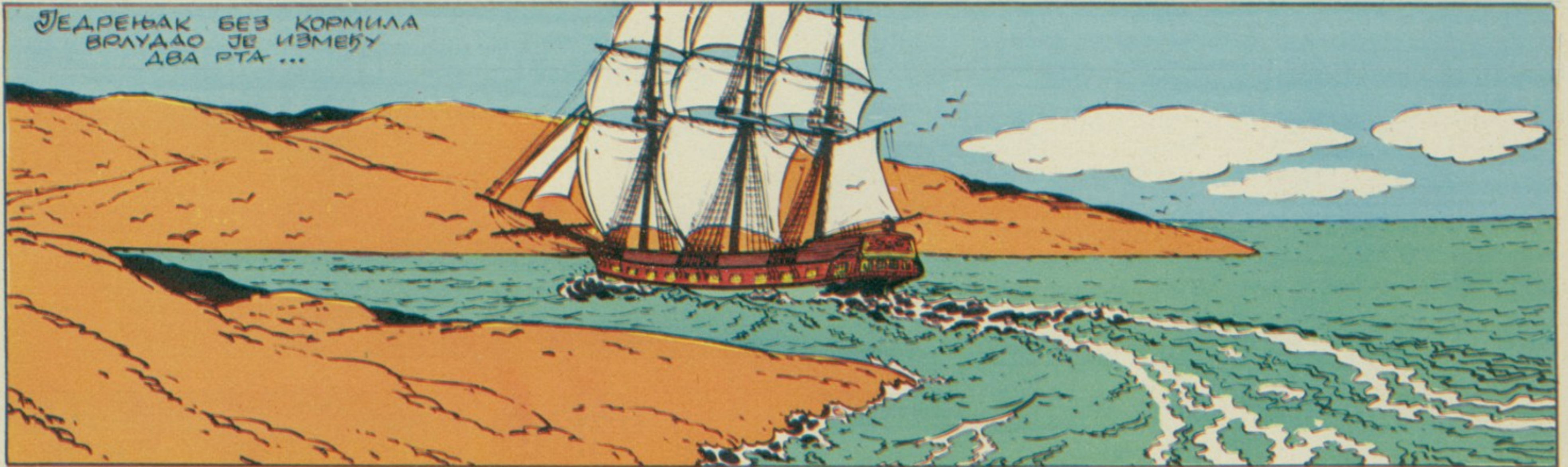
леграфисао је свом пријатељу у Ворчестер: „Честитам рођење осмог детета“. Хамсон је са своје стране додао телеграму: ... и сад је довољно“. Ускоро се Смит видео са својим пријатељем и питао га да ли је добио телеграфску честитку. Уместо одговора, пријатељ му је показао примљени телеграм. Када је од Смита дознао да други део честитке није његов, срећни отац је тужно телеграфисту. На суђењу се Хамсон правдао тиме да је својим додатком само хтео да родитељима да користан савет: осморо деце је по његовом мишљењу сасвим

довољно. Судија му је одговорио: „Ваше мишљење нико није тражио. Ако би ваше уплитање остало некажњено, онда би неки други телеграфиста — шаљивчина могао да телеграфској честитки поводом неке веридбе додати: „А ипак, боље се не жените!“ Заклетва коју сте положили сбавезује вас да у депешама ништа не пропустите, измените или додате. Осуђујем вас на глобу од 50 шилинга“.

Хамсон је одмах платио казну али је као непоправљиви грешник, пришао тужитељу и казао му: „Осморо деце је ипак довољно“.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЈМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

МАМАЦ ЗА СМРТ

САМО ДВЕ РЕЧИ БИЛЕ СУ ДОВОЉНЕ ДА НЕПРИЈАТЕЉ
УПАДНЕ У ЗАМКУ

Било нас је двојица, обојица у славонској сељачкој ношњи. Ја сам носио корпу с јајима и сиром, а мој водич, живахан старац својих шездесет година, повећи балон ракије. Под изговором да то желимо да заменимо за цигарете, кренули смо на пут који је, у ствари, требало да ме одведе до Баније, а одатле у главни штаб.

Испод одела смо носили пиштоље, а ја сам још испод широке славонске кошуље у двема кесама око паса имао и два килограма експлозива.

Мина испод мошке

На окуци, испод мале храстове шуме која је заклањала видик према Бјеловарској Капели била је поборијена дрвена табла на којој је писало име места. Послао сам старца неколико корака напред да с једне узвишице мотри на друм испред и иза нас. Брзо сам пришао табли и извукао је из земље. Кредом, коју смо увек носили уза се за ову врсту акције, написао сам преко испраних слова на дасци крупно и дебело: Смрт фашизму! Више није стало.

Проширио сам рупу и вратио колац на старо место а таблу сам тако накривио према друму да је напис одмах падао у очи. За пет минута мина са потезним механизмом — она која ће ступити у дејство чим неко помакне мотку са таблом — била је припремљена. Пажљиво сам затрпао рупу и грањем уклонио сваки траг.

Старац је паметно предложио: наставили смо пут друмом да не би, после експлозије, изазвали сумњу код усташа. Скрнули смо преко једног воћњака и избили у село. Ушли смо у радњу мешовитом робом која је уједно била и кафана, и то са супротне стране као да смо долазили од Грубишког поља а не из Крижеваца. Уђосмо у кафану. Просторија је била пуна усташких официера и подофицира. Од густог дуванског дима једва су се разазнавала лица.

Кафеџија је познавао мог пратиоца. Неприметно му је климнуо главом, а онда гласно упита:

— Шта желите?
— Цигарете или дувана!
— одговорили смо углас.
— А шта нудите за њих?
Рекосмо да смо понели нешто ракије, јаја и сира. Тек што смо то изговорили, дотетураше се два пијана официера, дограбише балон с ракијом и почеше да се отимају ко ће пре да

натегне. Изгледа да је на крају одлучио чин. Чаше почеше да се пуне и још брже празне. Неко пијано запева химну: „Пушка пуца, а топ риче“...

Пијана дружина

Корпу с јајима оставили смо на једном празном столу. Следећег тренутка, она се већ нашла у рукама једног подофицира. Држао ју је међу коленима и драо се

почео да гађа кокошке у дворишту. То се допаде и осталима и они осуше палбу. Прилично јалову. Пуцњава као да разбистри мозак њиховом старешини. Пијаним гласом нареди да изађу напоље и да се тамо построје, а онда наједном, без икакве везе са издатом наредбом, поче на пасја кола да псује Италијане што су капитулирали и што се један део њих масовно предао партизанима у Далмацији.

до Мославине пређемо ноћу. Мени се тај предлог учини паметан и без обзира на старчев протест уђох у собу где је крчмарева жена већ постављала сто.

Неславни њобрашак

Управо смо завршавали ручак кад је у даљини гругнуло. Старцу се затресе рука којом је држао чашу са вином и неколико капи се просу по столњаку. Крч-

Зачуо се изненађен крчмарев глас:

— Забога, шта се то десило?

Неко је одговорио:

— Партизански ђаволи... Поставили су мину и убили нам два човека а ову тројицу ранили.

Други је додао:

— Осветићемо им се за ово на Калнику!

Тај лупеж није ни слутио да се половина њих неће ни вратити са Калника.

Крчмар је утрчао у кухињу и довикнуо жени да изнесе лонац топле воде. Успео је да нам на брзину добаца:

— Баш добро: два мртва и три рањена, од којих ни један не вреди ни богу ни људима. — Отрчао је опет натраг.

Из радње се чуло стењање и јаук једног рањеника, па опет претње и псовке упућене „партизанским бандитима“. Један је урлао:

— За нашег бојника ћу заклати стотину. Богами хоћу. Затрећемо им семе.

Опет јаук, стењање и мукла тишина.

Неко је дозивао:

— Господине бојниче... Господине бојниче... — о-

„ПАЖЉИВО САМ ЗАТРПАО РУПУ А ЗАТИМ ГРАЊЕМ УКЛОНИО ТРАГ“

на сав глас. И чим се певање утишало, дограбио је јаја и уз урнебесну галаму и кикот осталих почео да гађа своје другове подофицире.

Хтели смо да пођемо, али нам кафеџија не даде. Саветовао нам је да сачекамо док усташе оду, јер би пролажење кроз ту разуларену руљу пред вратима могло бити и опасно. И ми остадосмо. Наставили смо да разгледамо робу и да се, тобоже, ценкамо, посматрајући испод ока оно што се око нас догађало.

Усташе су певале као помахнитале. Један је најзад отворио прозор и пиштољем

На крају устаде, подиже руку и окрену се нама:

— Живео поглавник Павелић!

— Живе-о-о-о! — заграјаше његови другови.

— Живео! — морадеше да прихвате крчмар и мој пратилац, јер је баш гледао у њиховом правцу.

Неколико минута касније, бојна крену уз песму друмом којим смо ми били дошли.

— Да пођемо? — узврте се старац јер је знао шта ће се ускоро десити.

Крчмар, који је иначе био наша веза са Мославином, задржао нас је на ручку. Вели најбоље је да део пута

мар је наслућивао да је то наше дело. Али, ништа није питао. Наљно је свима још по чашу одличног вина и наздравлио:

— За скору слободу!

Прошло је неко време у ишчекивању. Крчмар је ушао у радњу али се брзо вратио. Мирно је рекао!

— Долазе... Останите овде. Ако устреба, сиђите у двориште. Онда у шупу, па у сламу. Ипак, мислим да неће бити потребно.

Изашао је. Мало затим смо чули како се врата на радњи с треском отварају и како неко виче:

— Брзо топле воде и чистог платна. Само брзо.

пет тишина коју је пресекао повик — мртав је!

И шрећу је мршав

Крчмар је опет утрчао по воду.

— Три мртва — шапнуо је, намигнуо и излетео.

Пола часа касније, десетина с мртвима и рањенима отишла је у супротном правцу од оног којим је главнина бојне наставила пут.

Исте вечери, у тамној ноћи, наставили смо пут према Мославини. Крчмар нас је испратио речима:

— Дођите нам што чешће. Иван Хариш — Громовник народни херој

ОТКУД СЕ САД ОВАЈ СТВОРИО...

МЕДИ СКЛАД

ПОМО-ЗИТЕ...

ПОЛАКО... СМИРИ СЕ, ЧОВЕЧЕ! ОТКУД ДОЛАЗИШ?

ИЗ ПЛАНИНСКОГ СЕЛА... СВЕ СРУШЕНО... МНОГО МРТВИХ... ПОМОЋ!

БРЗО ПРИПРЕМИТЕ СВЕ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО! ЦОНИ, ПРОНАЂИТЕ ДОКТОРА МУСЕФА!

МАЛО КАСНИЈЕ...

НЕМА ГА, ТОМЕ! СТРАЖАР КАЖЕ ДА ЈЕ НОЋАС ОТИШАО ДА ИЗ СУСЕДНОГ ДЕПОА ДОНЕСЕ ЛЕКОВЕ!

КО МУ ЈЕ РЕКАО ДА ТО РАДИ! А ДРУГОГ ЛЕКАРА НЕМАМО!

СЕСТРО, МОРАЋЕТЕ САМИ ДА СЕ СНАЂЕТЕ!

ЦОНИ, НАТОВАРИТЕ ХРАНУ И ЛЕКОВЕ... УЗМИТЕ ДОСТА МОРФИЈУМА ДА УНЕСРЕЋЕНИМА УБЛАЖИТЕ БОЛОВЕ!

ПОВЕДИТЕ И НЕКОЛИКО ВОЈНИКА ДА ДРЖЕ РЕД! ОВАЈ ЧОВЕК ЋЕ ВАМ ПОКАЗАТИ ПУТ! ЗАТИМ СЕ ВРАТИТЕ...

...ПА КАД СЕ МУСЕФ ПОЈАВИ, ПРЕБАЦИТЕ И ЊЕГА... ДА ОДМЕНИ СЕСТРУ!

КАСНИЈЕ

СЈАЈНА МАШИНА! ЗА ЈЕДАН САТ ПРЕЛЕТИ ПУТ ЗА КОЈИ ЈЕ КОЊАНИКУ ПОТРЕБАН ЦЕО ДАН! ЕНО... ТАМО ЈЕ ТО СЕЛО!

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ СЕЛО СТРАХОВИТО НАСТРАДАЛО! НАДАМ СЕ ДА ЋЕМО БАР ПРЕЖИВЕЛИМА МОЋИ ДА ПОМОГНЕМО!

А КАД СУ СЕ СПУСТИЛИ...

?

БРЕД
ЊУМЕН
НА

МЕРКУРУ

НАВИГАТОР БРЕД
ЊУМЕН ЈЕ КИД-
НАПОВАН. ЊЕГО-
ВО МЕСТО ЗАУ-
ЗЕО ЈЕ ЛАЖНИ
БРЕД ЊУМЕН...

ГЛУПАЦИ!
И НЕ СЛУТЕ
ШТА ИХ ЧЕКА! СА-
МО ДА СЕ ДО-
ВОЉНО УДАЉИ-
МО...

ЗА ТО ВРЕМЕ, У БАРУ-
ШТИНАМА ФЛОРИДЕ...

ЧИНИ
МИ СЕ ДА МУ
СЕ СВЕШ
ВРАКА!

ДА
СВРШИМО
С ЊИМ...ШТО
ПРЕ!

...ОВАЈ ЛЕТ
СЕ НЕКЕ ЗА-
ВРШИТИ ОНАКО
КАКО ЈЕ ПЛА-
НИРАН!

БРЕД ЊУМЕН СЕ
ПОКРЕНУО...

ШТА...
КО...КО СТЕ
ВИ?

ЖАО НАМ ЈЕ
ШТО ТИ НЕ
МОЖЕМО ОДГОВОРИ-
ТИ... А И ТАКО ТИ
НИШТА НЕ БИ КО-
РИСТИЛО!

УМРЕ-
КЕШ...И ТО
ВЕОМА
БРЗО!

АХА! ОВА
СПРАВИЦА МО-
ЖЕ ДА УПРАВЉА
КОЛИМА ПОМОЋУ
ЕЛЕКТРОНСКИХ
ИМПУЛСА!

ЗБОГОМ,
ЛАФЕ! СРЕ-
КАН ПУТ!

КРОЗ ДВА
МИНУТА КОЛА
ЋЕ БИТИ НА ДНУ
БАРУШТИНЕ... ЗА-
ЈЕДНО С ПУТНИ-
КОМ!

КОЛА СУ ПОЛЕТЕЛА...

ХОТЕЛ НА МЕСЕЦУ

Озбиљно се размишља о користима које може да пружи наш сателит

ХУМОР **

Васионски туризам не даје мира Барону Хилтону. Овај четрдесетогодишњак, председник моћног међународног удружења Хилтон хотела, сматра да би лично он могао да пресече врпцу на свечаном отварању првог хотела на Месецу, наравно — Хилтоновог, са сто соба и баром из којег би гости могли да уживају у посматрању Земље и других небеских тела.

У говору који је недавно одржан на састанку председника аероиндустрије, Хилтон је изнео податке који, према истраживањима изведеним на америчком универзитету Корнел, говоре о могућности подизања хотела на Месецу.

— Ако велике светске силе наставе истраживање космоса у мирољубиве сврхе, на Месецу ће ускоро бити доста туриста. Према томе, биће неопходан и један Хилтон хотел — закључио је он.

Али, тако не мисли само Хилтон. Многи пословни људи — међу њима и бројни научници — сматрају да нас свега десетак година дели од комерцијализације свемира.

Без воде — ништа

Сонде типа „сирвејор“ откриле су постојање магнезијума, боксита, никла и других минерала у утроби Месеца. Очигледно је да неће бити практично превозити ове руде чак на Земљу; то значи треба их користити на лицу места, односно на Месецу.

Као и неки други истраживачи и бостонски физичар Петер Гласер сматра да на Месецу има довољно воде, што је од непроцењиве важности. Вода се налази или у облику натопљених минерала или као смеша леда и разних других материја.

Фирма Ценерал Електрик иде још даље правећи планове за подизање нуклеарне електричне централе на Месецу. Струја која би се на овај начин добила, била би употребљена за раздвајање кисеоника и водоника од којих се састоји вода без које нема живота. Проучавања која су извели стручњаци ове фирме показала су да би се од 22.000 литара воде добило онолико течног водоника и кисеоника колико би било

ТУРИСТИ ЋЕ С УЖИВАЊЕМ ПОСМАТРАТИ ЗЕМЉУ СА МЕСЕЦА

довољно за гориво да свемирска летелица дванаест пута обиђе Месец.

Свемирска болница

Други стручњаци проучавају комерцијалне могућности вештачких

Земљиних сателита. Физичар Крафт Ерике већ је направио план за подизање свемирске болнице за 150 болесника, која би била опремљена најсавременијим хируршким и другим инструментима. Ова болница имала би више крила груписаних у облику лествица, а на сваком степенику налазила би се једна сала. Пошто би степеници били покретни, њиховим обртањем у салама би се постизали различити степени вештачке гравитације.

У бестежинској средини срчани болесник би се далеко брже опоравио јер би срце било мање оптерећено циркулацијом крви. Слично би било и са неким другим болестима.

Друга једна америчка компанија поверила је својим најбољим стручњацима проучавање конструкције једног вештачког сателита који би кружио око Земље с посадом од 400 техничара.

Овај сателит би се, међутим, веома брзо исплатио јер би давао драгоцене обавештења о морским и ваздушним струјама, контролисао ваздушни саобраћај, помагао метеоролошким станицама

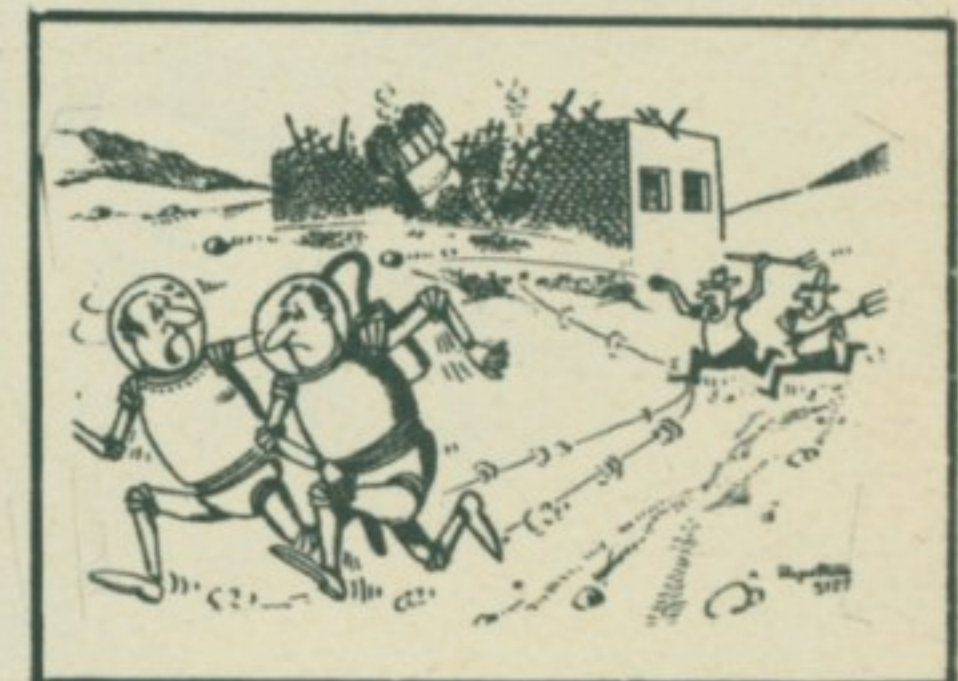
Међутим, готово сви стручњаци сматрају да ће проћи најмање две деценије пре него што подизање хотела, болница и станица на Месецу буде технички и економски изводљиво.

Б. П.

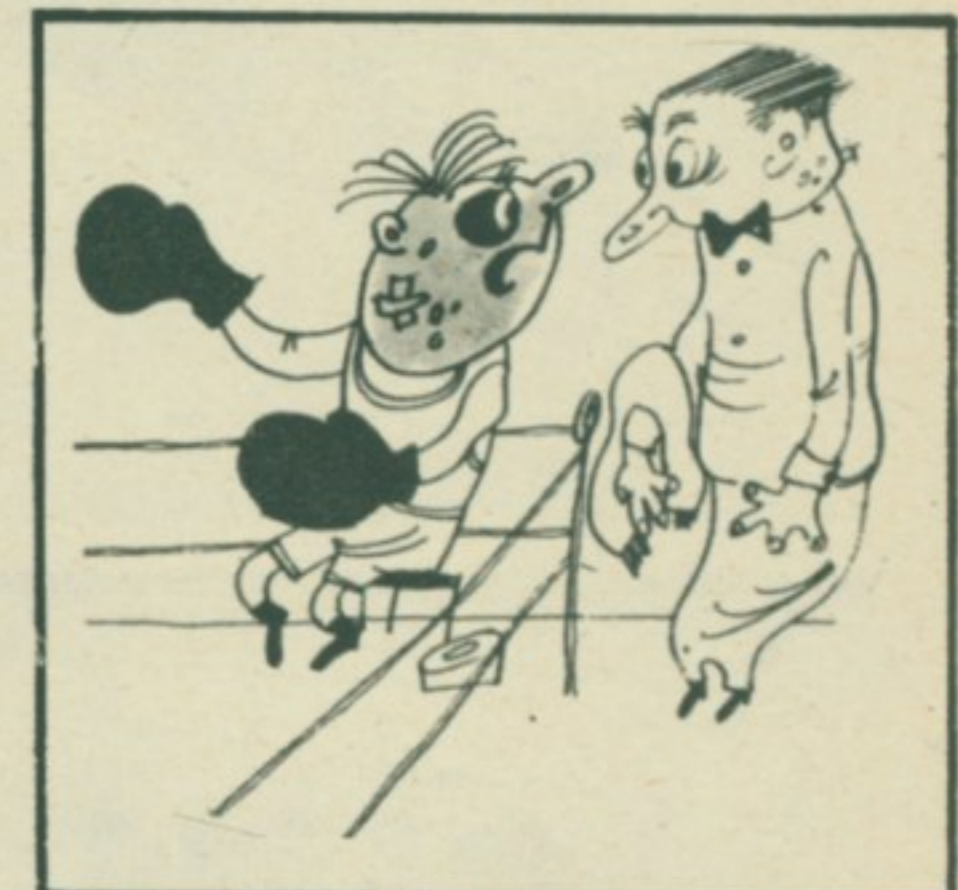

— Како успевате да их разликујете?

— Па дали смо им различита имена...

— Ја сам у праву, то није био звучни зид.

— Ако ме удари још једном, не одговарам за себе.

— Ала ви имате дивне очи!

ЕВА
SARDINA

ЈА ВОЛИМ
ЕВА САРДИНУ
СА ЗНАКОМ МОРЖА

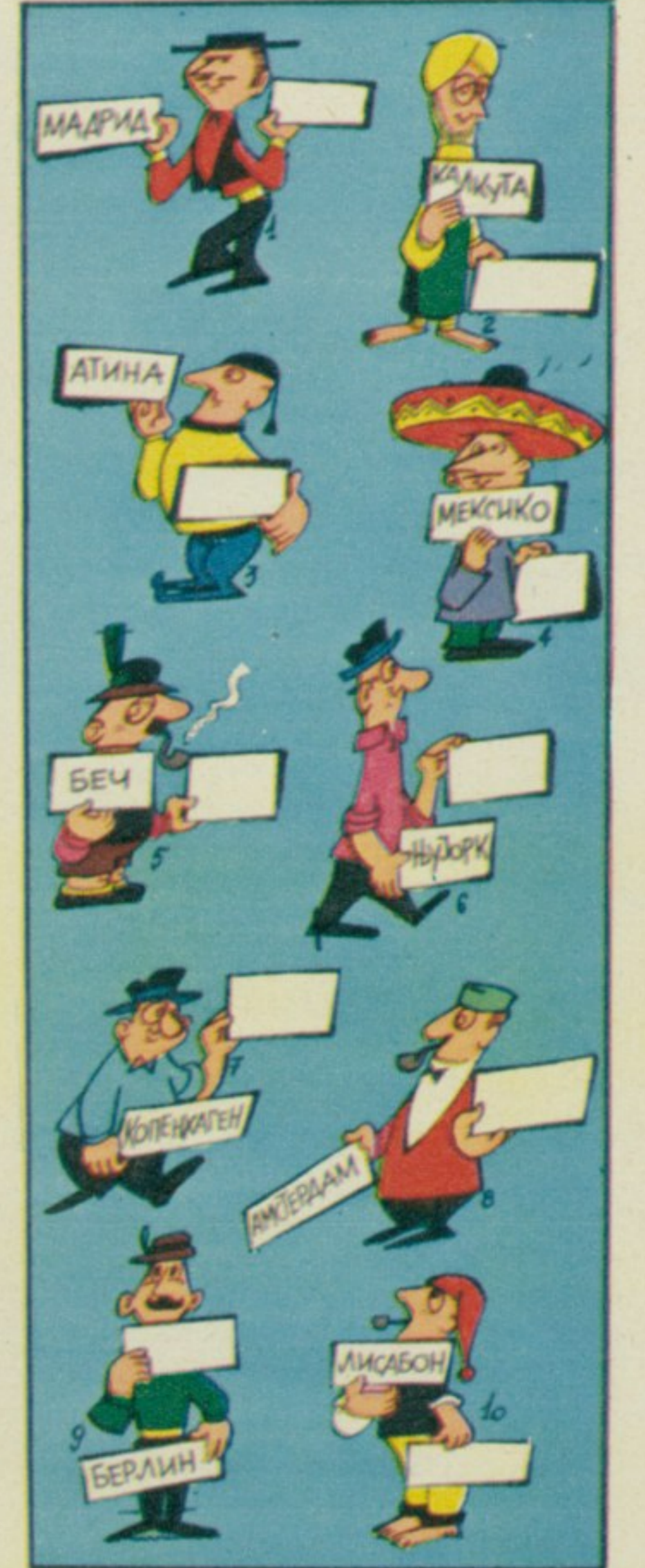
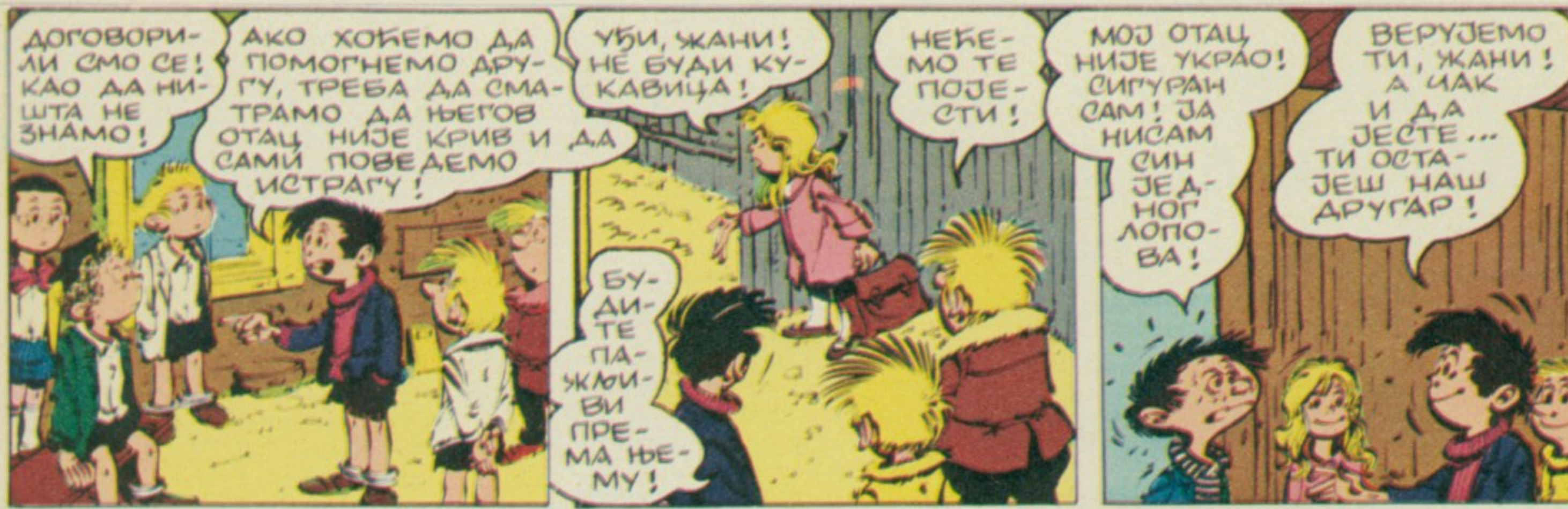
ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА

БОЉЕ САМ
НЕГО У ЛОШЕМ
ДРУШТВУ

Италијанска пословица

МАЛИ ДЕТЕКТИВИ

КОМЕ ШТА ПРИПАДА

Да би грађанин Мадрида морао да купије треба му дати... Коју новчану јединицу? Шпанац (1) — пезета, Индијац (2) — рупија, Грц (3) — драхма, Мексиканац (4) — пезо, Аустријанац (5) шилинг, Американац (6) — долар, Данац (7) — круна, Холандјанин (8) — флорин, Немач (9) — марка, Португалац (10) — ескудо.

ЧУВАР БЛАГА

РОБЕРТ СИЛБЕРБЕРГ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

САМО ЛУКАВСТВО ЈЕДНОГ ОДИСЕЈА МОГЛО ЈЕ СПАСТИ БОЛЦАНА

Ту је било благо али је био и чувар блага. Биле су и побеле кости оних који су узалуд покушали да се докопају блага. Чак су и кости биле лепе, расуте по стази која је водила према пећини с драгуљима.

Планета с благом била је мали свет црвеног Валцара. Мали тихи свет, мало већи од Месеца, који се окретао у мраку удаљен готово милијарду миља од своје матичне планете. Некада давно, ту се зауставио један путник. Ко зна одакле је дошао и куда се упутио. Направио је скровиште за баснословно благо које је собом донео, и благо је још било ту, непроменљиво и вечно, а чувао га је метални човек без лица који је с металним стрпљењем очекивао повратак свога господара.

Дођи, бориши се и умреши

Било је, наравно, и оних који су желели благо. Долазили су, борили се с чуваром и умирали.

На једној другој планети Валцаријанског система људи које није обесхрабрио пораз њихових претходника, маштали су о опасном благоу и правили планове како да га се докопају. Један од њих био је и Липеску: човек висок као кула, златасте браде, песница јаким као чекић, леђа широких као стогодишњи хрст. И Болцано је био један од њих: тела вижљастог као шило, вештих прстију, ока соколовог.

Ниједан од њих двојице није желео да умре.

— Идем сутра, Болцано — рече Липеску док су испијали чаше тамног пива.

— Да ли је електронски мозак спреман?

— Програмиран је за сва питања која оно чудовиште може да ми постави. Неће бити грешака.

— А ако их ипак буде? — упита Болцано, гледајући благе плаве очи свога друга. — Ако те робот убије?

— Већ сам се ја огледао с роботима, пријатељу мој.

Договорили су се да Липеску оде први. Ако успе, највећи део блага припаће њему.

Расгали су се око поноћи и пошли сваки на своју страну.

У свом удобном стану, Болцано је упалио екран — неку врсту телевизора — и дуго посматрао зелене, црвене и жуте планете које су лебделе у васиони. Пред зору, на екрану се појавио филм о благоу. Снимио га је пре стотинак година Октав Мерлин кад је боравио у орбити на шездесет миља од планете с благом. Сада Мерлинове кости леже у равници, а филм се неким чудом вратио кући.

Видела се гвоздена капија, а испред ње страшни робот, блистав и вечан. Био је висок три метра, црн и четвртаст, а на врху металног тела налазила се мајушна човеколика глава, без икаквих црта. Капија иза њега била је широм отворена, па ипак неприступачна. Иза ње благо,

најлепше међу најлепшим радовима најбољих златара хиљада светова.

Почиње акција

Многи људи дали су животе за ово благо. Није било потребно неко нарочито знање да се процени баснословна вредност и лепота ових драгуља. Колекционари свих галаксија дали би све на свету да се докопају неког од ових чаробних примерака.

Болцано је тако дочекао јутро. Сребрни месеци су нестали с неба а црвено сунце запламтело је на хоризонту. Болцано је одспавао један час. Дошло је време да акција почне.

Космички брод су, из предострожности, оставили у орбити за паркирање на три миље од мале планете с благом. Нису знали докле је допирала моћ чувара-робота. Ако Липеску успе, Болцано ће доћи бродом по њега и благо. Ако Липеску погине Болцано ће и сам да окуша срећу.

Липеску је изгледао још већи и снажнији у својој свемирској униформи и капсули за искрцавање. У рукама је стезао рачунар, један савршен електронски мозак, исто толико драгоцен као било који комад блага. Робот ће му постављати питања, а рачунар је ту да му помогне да одговори. Болцано ће слушати овај дијалог и посматрати сцену преко телевизора и то ће му можда помоћи, ако Липеску не успе, да надмудри робота.

— Да ли ме чујеш? — упита Липеску.

— Сасвим јасно — одговори Болцано из васионског брода. — Срећно!

Липеску се лагано спуштао на малу планету у својој капсули за искрцавање. Најзад је додирнуо тло, ослободио се капсуле и крупним корацима кренуо према чувару блага. Знао је да ће сваки његов покрет и сваку реч Болцано снимити за будућа поколења свих познатих галаксија.

Казна је — смрт!

Метални црни робот без лица био је виши од Липескуа за читав метар. Липеску му рече одважно:

— Уклони се с улаза!
Робот одговори људским гласом:
— Оно што чувам нико не сме да дира.

— То је моје право — на то ће Липеску.

— Ово благо припада моме господару и нико други нема право да га узме.

— Стави ме на пробу и видећеш да ће благо да ми припадне.

— Казна је смрт.

— Хоћу да пробам.

— Благо није твоје.

— Ипак ћу ризиковати.

Липеску и Болцано су претре-

сли све библиотеке на свету. Њихов електронски мозак био је напуњен свим могућим знањима, они су га кљукали месецима и месецима. Робот је могао да поставља загонетке као некада Сфинга Едипу. Могао је да тражи доказе математичких теорема, преводне страних речи и друге, најневероватније ствари.

17 џешких питања

Човек и робот гледали су се у тишини. Најзад, чувар рече:

— Дефиниши ширину.

— Географску ширину? — упита Липеску.

Болцано, испред телевизора, задрхта од ужаса.

— Дефиниши ширину — опет ће робот.

Липескуов глас био је прибран:

— Ширина је лучно растојање неке тачке на једној планети, северно или јужно од екватора, мерено од центра планете.

— Шта је хармоничније — гласило је друго питање — мала терца или велика секста?

Следила је пауза, Липеску се није разумео у музику али му је одговор дао електронски мозак.

— Мала терца.

Робот је питао без предаха.

— Наброј седам трагичара са Елифоре.

— Домифар, Халионис, Злог, Хорк-Секаи...

— Колико година је трајала опсада Ларинакса?

— Осам.

И тако редом, питања и одговори.

Болцано је бројао: Липеску је одлично одговорио на седамнаест питања. Кад ли ће се робот уморити и уклонити с врата?

Осамнаесто питање било је више него лако. Тражио је доказ Питагорине теореме Липескуу није био потребан електронски мозак, одговорио је кратко и јасно. Болцано је, у свемирском броду, био поносан на свога пријатеља.

Затим, робот усмрти Липескуа док је овај стајао очекујући следеће питање. Уместо питања, из роботовог стомака шикнуо је пламени млаз који је преполовио Липескуово тело.

Болцано се најежио у својој кабини. Имао је утисак да му се крв претворила у воду. Шта то није било

УМЕСТО ПИТАЊА, ИЗ РОБОВОГ
СТОМАКА ШИКНУО ЈЕ ПЛАМЕНИ
МЛАЗ

у реду? Липеску је на сва питања тачно одговорио а робот га је ипак убио. Болцано је осећао јаку жељу да све напусти и оде кући. Али, благо га је опчињавало.

Жаба крекеће улавичасио

Тешким корацима прилазио је пећини с благом. Зрно идеје рађало се у њему док се полако приближавао. Знао је да је унапред осуђен на смрт. Само би лукавство једног Одисеја могло да га спасе!

Прошао је поред Липескуовог мртвог тела. Није хтео да узме електронски мозак, који се још налазио поред њега. Покушаће сопственим снагама. Скупно је сву своју храброст и пришао роботу који га уопште није примећивао.

— Пустите ме да прођем — рече Болцано. — Дошао сам по благо.
— Мораш да га заслужиш.
— Шта треба да чиним?
— Покажи истину, покажи дубину, покажи разумевање.
— Spreman sam.

Прво питање гласило је:
— Како се зове систем излучевина из бубрега кичмењака?

Болцано није имао појма. Робот је тражио истину, дубину и разумевање, а не гола обавештења.

— Жаба у бари крекеће плавичасто — усудио се да одговори.

Тишина. Болцано је очекивао убиствени пламен, али уместо њега стиже друго питање.

— За време Псефег рата под Вабдервером IX ратници су увели тридесет осам правила за изазов. Цитирај треће, девето и тридесет пето.

Болцано је размишљао. Чудан је био овај робот, направљен непознатом руком. Липеску је одговарао логично и сада је био мртав.

— Суштина бола је неизрецива и освежавајућа — одговорио је роботу.

Ново питање робота:
— Који је проценат кисеоника у атмосфери Мулдонара VII?

— Лажно сведочење има брз мач — одговори Болцано.

Из робота се зачу крклање. Одједном, он се помери неколико метара и ослободи улаз у пећину.

— Можеш да уђеш? — рече Болцану.

Болцано осети срце под грлом. Победио је! Ставио је живот на коцку дајући бесмислене одговоре. И добио битку.

Када је ушао у пећину, очи му засени блесак драгуља. Било их је много више и много лепших него што је икада могао да замисли. Било је потребно много васнонских бродова да би се ово благо пренело на његову планету. За почетак ће узети само најлепше примерке, а касније ће већ размислити о транспорту. Ако робот буде држао реч, све ће ићи као подмазано. Кад му досади богатство, вратиће се овде и поново изазвати робота.

Болцано устаде држећи у рукама своје благо. Осврнувши се изиђе напоље.

Робот се није ни покренуо. Као да није приметно шта се збило.

— Зашто си изабрао баш те примерке? Шта ћеш са њима да урадиш?

Болцано се насмеши и безбрижно одговори:

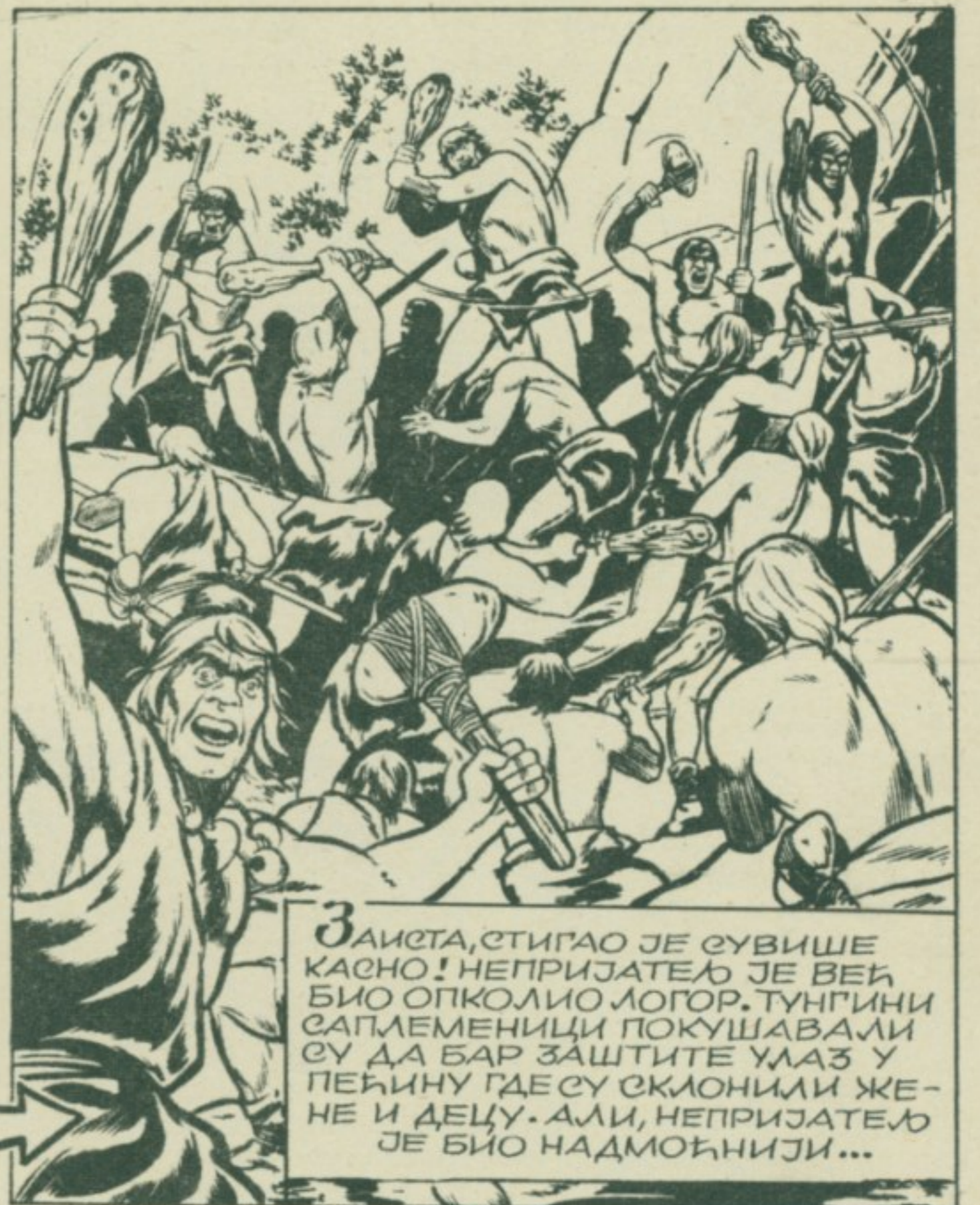
— Изабрао сам их зато што су лепа и зато што их желим. Постоји ли неки бољи разлог?

— Не — рече робот и из његовог црног стомака шикну убиствени млаз.

У магновењу Болцано стиже да се сети грешке: испитивање још није било завршено а он је, заборавивши се, одговорно озбиљно и логично.

Смрт је била тренутна.

УЖЛЕТА ХОРДА

ПОДСЕТНИК

Ловачки нож са дршком од кости, у којој футроли која се може обесити о појас. „Ловац“, Зелени Венац 6. Разни, по цени од 36 до 45 н. дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ЗЛАТНИ ГЛАСОВИ

Црначке духовне песме чувене са своје лепоте настале су у тешким да има када су становнике Африке увезане ланцима довозили бродовима у Америку и продавали као робове. Ансамбл „The Golden Gate Quartet“ један је од најпознатијих у извођењу ове музике. На плочи коју је издао „Југотон“ они певају четири најлепше песме из свог репертоара. Цена 9,50 н. динара.

U
novi
razred,
u
novim
cipelama!

RODOVO

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам 15 година и идем у гимназију. Желео бих да се дописујем с љубитељима бит музике и уметности. **Јовица Дмитровић**, Гимназија Книн.

Имам колекцију од 438 различитих салвета. Волела бих да их размењујем као и да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и Француске. **Гордана Миличевић**, Таковска 18, Косовска Митровица.

Молим све скупљаче салвета да ми шаљу дупликате. Ја имам колекцију од 500 салвета. **Бранка Мурганић**, Мухарема Бектеши 43, Косовска Митровица.

Имам 15 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Скупљам марке. **Недим Оручевић**, Алексе Шантића 125, Мостар.

Ученик сам VI разреда, имам 13 година. Скупљам марке и желео бих да се дописујем с друговима и другарицама из СССР. Језик дописивања српскохрватски и руски. **Милан Трамошљанин**, Авенија 2/20, Мостар.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље. Скупљам разгледнице и слике певача и глумца. **Карољ Фехер**, Бечеј, Пецешор.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље. Скупљам салвете и марке. Идем у 7. разред. **Ксенија Рошић**, Ивана Цанкара бр. 31, Земун.

Зовем се Верона Патарчић. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм света. Сакупљам слике певача, волим каубојске филмове. Такође бих желела да се дописујем са љубитељима Буфала Вила-Млађег. **Верона Патарчић**, Војводе Атанацковића 5, Суботица.

Имам 12 година, ученица сам VI разреда основне школе, скупљам марке, саалвете и значке. Желела бих да се дописујем са другарицама у земљи и иностранству. **Јелена Голуб**, Трстеник, Ново Насеље бр. 39/4.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем с друговима из наше земље. Волим бит-музику. **Зденка Книпић**, Радманова 9, Бања Лука.

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из целог света, а највише из СССР и Енглеске. Имам 12 година и ученица сам шестог разреда. Скупљам салвете, маркнице и глумце. **Весна Драгичевић**, ул. Јане Сандански бр. 22, Охрид.

Веома бих била радосна кад бих могла да се дописујем са својим вршњацима из Југославије. Идем у средњу школу, рођена сам 1954. године. СССР, Краснојарски крај, ст. Решети, ул. Кирова, д.б кв.7, Денисовој Тање.

* укршћене речи *

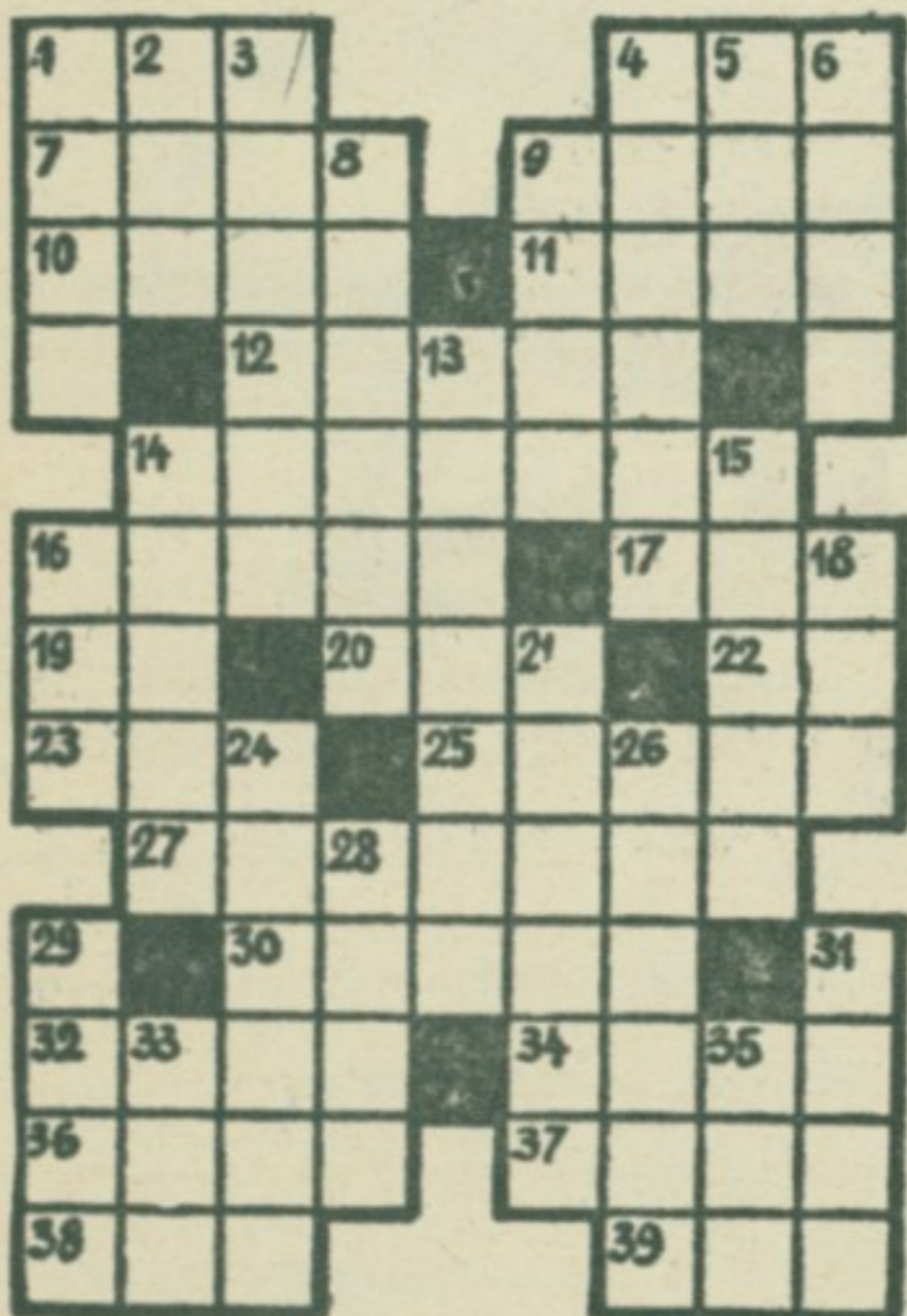
Водоравно: 1) целокупни, 4) француски сликар (Антоан Жан), 7) савремени београдски песник (Васко), 9) дужица у оку (мед.), 10) лука на Црвеном мору, 11) једно годишње доба, 12) амерички мали медвед, 14)

врста експлозива, 16) земни гас, 17) језеро у Африци, 19) иницијали руског књижевника („Ујка Вања“), 20) део намештаја, 22) два сугласника, 23) попут, 25) област у Грчкој, 27) варошица у Македонији, 30) позоришна игра (множ.), 32) прилог за време, 34) град у Румунији, 36) роман Емила Золе, 37) ишчекивање, 38) свежа, 39) град у Француској.

Усправно: 1) избављење, 2) војна формација, 3) врста бојног отрова, 4) предграђе Лондона, 5) град у Италији, 6) једноцифрен број, 8) тропско воће, 9) проналазак, 13) музичка композиција, 14) деран, 15) витко, 16) индустријска биљка, 18) једноцифрен број, 21) канабе, диван, 24) одликовања, 26) врста морске рибе, 28) ковчег (лат.), 29) шумска животиња, 31) веран, 33) талас, 35) речно острво.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Спа, 4) оба, 7) камп, 9) обор, 10) Ибар, 11) „Тена“, 12) ресор, 14) Симеон, 16) бином, 17) Нил, 19) он, 20) Рим, 22) Шо, 23) рум, 25) нехај, 27) Сахалин, 30) Јурај, 32) етан, 34) Севр, 36) Ками, 37) анал, 38) аки, 39) ала.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић. Технички уредник Владимир Горбунов, Београд, Македонска 29. ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. ● Текући рачун број 688-1-82-1.

● Поштански фах 126. ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара

● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

МАЛА ПОШТА

Школа љубаре

желела бих да научим да свирам гитару, али не знам коме да се обратим. Имам свега 14 година и мислим да ми није касно да почнем са уче-

њем. Реците ми да ли постоји неки уџбеник из којег бих могла да научим свирање на гитари.

Зорица Добросављевић,
Београд,
Господар Јованова 31

Жарко Вукосављевић издао је „Школу гитаре“. Пишите му на адресу: Нови Београд, поштански фах 17.

же споро конкурс ћемо закључити у уторак 8. октобра тако да ћемо у Забавнику број 876. од 12. октобра моћ да објавимо резултате.

Необичан оџац

Друже уреднице,

прочитах у прошлом броју још једну рубрику под насловом „Мој отац је необичан“. Допала ми се као и она о Мићи Татићу, па те питам, да ли сви читаоци „Забавника“ могу да пишу такве чланке, или само они које ви позовете, и да ли се може писати и о мајкама?

Станислав Далибор
Београд,
Гундулићев венац 30

Разуме се да сви наши читаоци могу да пишу рубрике о својим очевима и мајкама ако су они заиста необични и занимљиви. Пошаљите нам фотографије своје мајке и напишите о њој, ако буде интересантно објавићемо.

Тајне белешке

Зоране, читала сам твоје писмо у „Забавнику“. И ја пишем левом руком и имам 15 година. Ученица сам I године школе за медицинске сестре у Београду. Уопште се не сећам како је то почело, да пишем левом руком, али се добро сећам учитељичиних настојања да ме натера да пишем десном руком.

Касније ми је лева рука много користила када су наставници забрањивали да се хватају белешке, ја сам писала левом руком и то нико није приметио.

Другарски те поздравља
Љиљана Станковић
„14. октобар“ број 108
Обреновац

Рециџаџор као наџага

Друже уреднице, интересује нас колико траје ваш конкурс на коме се као награда до-

бија рецитатор Ратомир Дамјановић, који је последњи дан до којег примате позиве-купоне?

Оси. школа „Дринка Павловић“
Београд

Са оваквим конкурсима до сада нисмо имали искуства па стога нисмо одмах одредили тачан рок до ког треба да нам стигну позиви-купони. Узимајући у обзир да пошта из удаљенијих места сти-

Црџач слоџа

Драга редакцијо,

хоби ми је писање слова. Желео бих да знам постоји ли нека књижица са узорцима слова и где могу да је набавим?

Миле Ц.
Ниш

Dr Mile

Најбоље је да пишете предузећу „Београдски графички завод“, Булевар Војводе Мишића 17 и замолите их да вам пошаљу свој каталог слова. Истовремено користимо прилику да позовемо све који лепо пишу да нам краснописом напишу своје име и презиме (на дописници). Најлепше написана имена и презимена — наградићемо.

Тражи се кум за шарџанинце

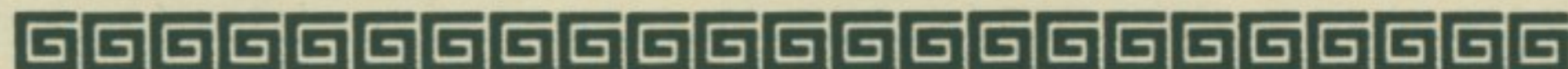
Драги Забавнице,

добила сам два мала шарџанинца, једно је мушко а друго женско. Молим те помози ми да им дам имена. Хтела бих да буду лепа, а мислим, „Забавнице“, да ћеш их ти најбоље изабрати.

Молим те и да ми кажеш како да добијем педигре за њих?

Једна читатељка
Пожаревац

Забавник је одлучио да позове све читаоце да буду кумови малим шарџанинцима. Нека нам се јаве са предлогом па ћемо одабрати два најуспелија и објавити. Порекло ваших шарџанинца односно њихов педигре можете сазнати само од оног ко вам их је позорио.

WALT
DISNEY

МИКИ

